

En av de
sex på Nöjes
heta lista

NÖJE. Nyans nöjesredaktion har listat de sex hetaste bland de nyvalda lagtingsledamöterna. **Britt Lundberg** (c) kniper en av de åtråvärda platserna.

SIDAN 15

Air Åland växer i nytt samarbete

NYHETER. Mer flygpersonal och fler flygplan kommer Air Åland att behöva från årskiftet. Då inleder man nämligen ett samarbete med ett nystartat virtuellt finländskt flygbolag, Wingo XPRS, som ska trafikera sträckan Åbo–Tammerfors–Uleåborg.

– Samarbetet ger oss en säkrare bas och är självklart ekonomiskt bra, säger vd **Anders Alm**.

Troligen kommer flygbolagen även att samarbeta kring bokningssystemet, men det kommer inte att vara möjligt att boka en direktresa från Mariehamn till Uleåborg.

– Främsta orsaken till att vi valde Air Åland är att deras flygplanstyp passar oss, säger Wingos vd **Ronald Grönlund**.

SIDAN 3

Spansk storm mot Naucclér

NYHETER. Riksdagsledamot **Elisabeth Naucclér** har retat upp flera spanjorer bosatta på Åland med sin artikel om Baskien, publicerad i Nya Åland i tisdags.

– Hur kan hon, som är demilitariserade och neutraliserade Ålands ansikte utåt och representant för Finlands riksdag, ge sitt stöd till terroristerna i Baskien. Jag tycker

att hon borde anmälas till den spanska polisen för att hon ställer sig på terroristernas sida mot vårt land! säger **Cristina Núñez-Guimerá**.

Elisabeth Naucclér säger att hon inte valt sida, utan att hon enbart velat lyfta upp frågan på bordet nu när den är aktuell.

SIDAN 4

Vill ha satsningar. Både Annica Jansson och Boris Ekman, Viking Line, betonade vikten av att göra satsningar inom turismbranschen för att kunna konkurrera med andra regioner.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Turismtoppar lobbar för golf

NYHETER. Rederidirektörer och övriga höga från turismbranschen är oroad för att den planerade golfbanan i Ämnäs inte skall bli av. Branschen kallade i går till en presskonferens för att ge sitt uttryckliga stöd för projektet och för Ålands golfklubb som driftsansvarig för banan.

– Vi har samlats för att det inte skall råda några som helst tvivel om näringslivets stöd till projektet, förklarade **Annica Jansson**, vd för Ålands turistförbund.

I dag offentliggörs landskapets budget för nästa år och frågan är om – och i vilken form – Ämnäsprojektet finns med.

SIDAN 5

Mariehamn etta i brottstatistik

NYHETER. Mariehamn toppar listan över anmälda misshandelsbrott i hela landet under åren 2002-06 – åtminstone om man utgår från folkmängden. Detta enligt tidningen Ilta-Sanomat som har sammanställt statistik över anmälda brott i landets alla kommuner, utgående från statistikcentralens uppgifter och andra skriftliga källor. Färjtrafiken bidrar bara marginellt till statistiken.

SIDAN 5

42 kilometer sjökabel. Som jättestora lakritsremmar – eller svart yllegarn – ligger sjökabeln lindad i fartyget Telepaattis lastrum. Det är denna sjökabel som ska förse Ålands norra skärgård med bredband. Kabeltillmatare är matros Reino Laaksonen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Här ligger en ny tidsålder

REPORTAGE. Det var en högtidlig dag i tisdags. De allra första meterna sjökabel lades i sjön. Det är denna kabel som ska förse norra Ålands skärgård med bredband. En satsning som påstås ha samma betydelse som när elektriciteten kom till byn.

Starten skedde vid Seglinges simstrand i tisdags morse. Kabeln läggs med en utmatningshastighet av 48 meter i minuten. Fartygets hastighet är då 1,7 knop. Med hjälp av gps och annan avancerad teknisk utrustning samkörs utmatningen och körhastigheten.

Allt måste klaffa. Det får absolut inte bli något trassel på den vackert upplindade kabeln. Trassel innebär en hel dags försening och en kostnad om 10.000 euro. Just det. Skarvdosan mitt på bilden kostar som en bättre begagnad bil.

SIDORNA 12-13

kultur

8

Åländska jungfrudanser samsas med Stonehenge i en bok om magiska stenar av **Jan Pohribný**.

tema

9

Vilka klädkoder gäller på olika företag och arbetsplatser? Nyan har kollat. **Seppo Kytömäki** arbetar på Paf och har arbetskläder.

nöje

15

Volmar är tillbaka med nya iakttagelser.

åland 24

Vilken är helgens drink? Åland 24 har svaret och tipsar också om vad du bör göra i helgen.

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG

vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Långlördag

27 oktober kl 10.00–16.00

Butiken är fylld med erbjudanden och inspiration!

LORADO SOFFGRUPP i läder, svart/cream
PAKETPRIS 3 + 2-sits **1 410,-**

AMAZON RECLINER i läder,
elektrisk justerbar rygg och fotdel,
finns i enbart svart
825,-

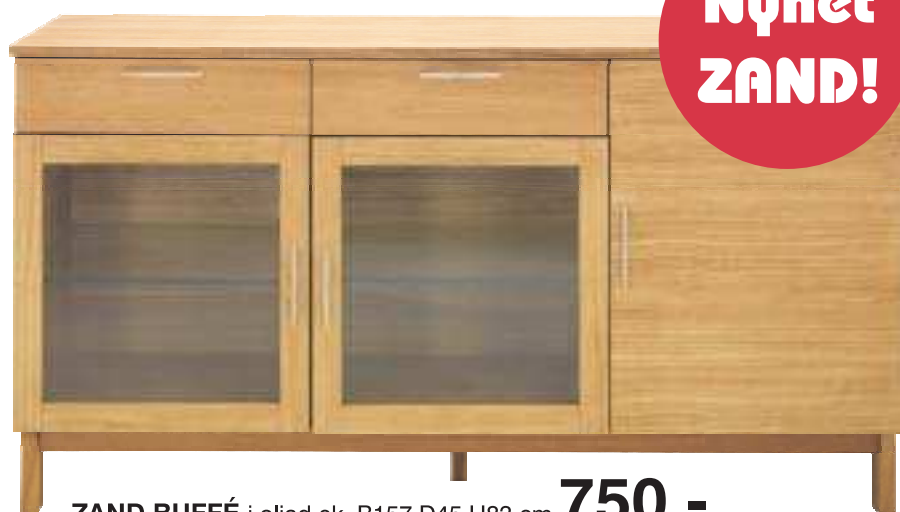

**Nu åter
i lager!**

MINITUBE
BORDSLAMPA
från Herstal living
H42 cm
(ord. pris 33,-)

PRIS **16,-**

**Nyhet
ZAND!**

ZAND BUFFÉ i oljad ek, B157 D45 H83 cm **750,-**

**Nyhet
ZAND!**

ZAND MATGRUPP i oljad ek, matbord 180x90 cm, stol med klädd sits
(ord pris 999,-) PAKETPRIS BORD + 6 STOLAR **795,-**

ZAMBIA SOFFBORD i Zebra faner med borstat aluminiumunderrede **470,-**

—
**SVENSKA
HEM**

BRA MÖBLER

Lövdalsvägen tfn 31 744 www.svenskahem.se
MÅN 9.00-19.00, TIS-TORS 9-17.30, FRE 9.00-17.00, LÖR 10.00-14.00

Upprörda spanjorer kritiserar riksdagsledamot Nauclés brev från Baskien

”Hur kan hon ställa sig på terroristernas sida?”

Spanjorer bosatta på Åland upprörs över Elisabeth Nauclés riksdagsbrev där hon ger sin syn på det skärpta läget i Baskien.
– Hur kan hon, som är demilitariserade och neutraliserade Ålands ansikte utåt och representant för Finlands riksdag, ställa sig på terroristernas sida?

Det var i tisdagens Nya Åland som riksdagsledamot **Elisabeth Nauclé**r i ett långt brev berättade om sitt besök i självstyrda området Baskien i norra Spanien i september. Hon skrev bland annat om det numera förbjudna partiet Batasuna, om separatiströrelsen ETA som förespråkar våld och om arresteringen av en väninnas man för att han deltagit i en demonstration utan tillstånd. Hon berättade att hon ätit middag med Batasunas internationelle sekreterare som också arresterades strax efteråt av samma skäl.

– Handlar det om den typen av ”brott” som Julius Sundblom och Carl Björkman häktades för en gång eller om politiska fångar i ett politiskt spel, frågade hon sig i brevet.

Reaktioner

En av dem som reagerat kraftfullt mot innehållet i brevet är **Cristina Núñez-Guimerá** i Mariehamn. Hon understryker att ETA är en terroristorganisation och Batasuna dess politiska arm.

– Jag är riktigt irriterad på Ålands riksdagsledamot som vill att Åland ska hjälpa terrorister. Jag tycker att hon borde anmälas till den spanska polisen för att hon ställer sig på terroristernas sida mot vårt land!

Hon berättar om ETA:s och Batasunas metoder.

– De kidnappar basker och kräver pengar. Får de inte det så skickar de avhuggna fingrar och andra kroppsdelar. De begraver folk i hålor under långa tider. De drar sig inte för att bomba till och med daghem.

Det här kan den som vill läsa om i spanska tidningar, säger hon.

– Jag anser att Elisabeth

Kritisk. Cristina Núñez-Guimerá är mycket kritisk till det som hon tolkar som riksdagsledamot Elisabeth Nauclés stöd till separatiströrelsen ETA och dess politiska gren Batasuna i tisdagens Nya Åland.
Foto: ANNIKA ORRE

”Jag tycker att hon borde anmälas till den spanska polisen för att hon ställer sig på terroristernas sida mot vårt land!”

Nauclé är både naiv och arrogant när hon skriver som hon gör, säger Cristina Núñez-Guimerá som flyttade till

Åland för gott år 2000.

Hon är litteratur- och språkvetare och undervisar i spansk litteratur vid högskolan i

Dalarna och vikarierar som lärare i spanska vid Ålands lyceum. Hon jobbar också i Ålands högskola och Medis

och håller på och doktorerar vid universitetet i Barcelona.

”Beklagligt”

En annan som har invändningar mot Elisabeth Nauclés resonemang är **Juan Llorens**, it-lärare vid Ålands högskola. Han är själv bask och kommer ursprungligen från Bilbao.

– Det är beklagligt att en person som representerar den åländska och finländska befolkningen kan välja sida som jag och många med mig uppfattar att hon har gjort i sitt brev. Jag trodde att hon skulle vara med på Ålands fredsinstituts seminarium i onsdags, där Åland och Baskien var temat, och gick dit för att diskutera med henne. Men hon var inte där.

Han sammanfattar sin kritik så här:

■ Spanien är en rättsstat, precis som Finland. Jämförelsen med Turkiet, som Elisabeth Nauclé gjorde i sitt brev, är inte korrekt.

■ Baskien är en autonomi, en region som lever i våld.

Lever i våld

– Det finns en grupp radikala separatister som förespråkar självständighet för Baskien. 15-25-åringar, som är beredda att spränga och bomba för att nå målet, dominerar gatorna. Vanligt folk som har en annan åsikt vågar inte gå ut. Bara 12-13 procent av baskerna stöder rörelsen, men också de övriga 87 procenten tvingas leva i våld. Jag, som själv är bask, får inte uttrycka mig hur jag vill. Det finns ingen demokrati i Baskien, bara diktatur.

Hur skulle det kännas, frågar han, om **Roger Nordlund** och de andra ledande politikererna på Åland skulle behöva livvakter i sitt dagliga värv?

– Sådan är verkligheten i dagens Baskien som ändå har mera självstyrelse än Åland.

I går befann han sig på rundtur på Åland med de professorer som deltog i seminariet. Han och en av gästerna återkommer med en debattartikel i ämnet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Fler läsare har hört av sig och berättat att de fått nigeriabrev med posten.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Nigeriabrev med å-prick

Flera läsare hörde i onsdags av sig till Nya Åland och berättade att de fått så kallade nigeriabrev med vanlig post.

Det är långsmala vita kuvert med en svartvit påklisterad frankeringsetikett med ett stort A i mitten och under står det Royal Mail. Till vänster om det något som liknar ett grovt pixlat frimärke.

Adressen är utprintad på etikett och postadressen är ”MARIEHAMN, 22100, ÅLAND ISLANDS” oavsett var på Åland personen bor.

– Skurkarna kan vara närmare än man tror. På adressetiketten är Åland skrivet med å-prick, kanske skurkarna finns på Åland eller i Sverige, funderar en av dem som fått bluffbrev.

Vanligtvis saknas denna prick i brev från andra länder, men den kan plockas fram i en dator om man känner till hur man gör.

Vid posten har man inte lagt märke till breven och att de skulle vara många just nu.

– Jag tror inte det handlar om några större mängder, säger utdelningschef **Robert Jansson**.

Han påpekar också att det inte lönar sig att vända sig till posten och anmäla breven.

– Vi har ingen rätt att gå in och censurera försändelser, det är till polisen man skall vända sig.

Breven handlar dels om att man har vunnit pengar på lotteri, eller att man ombeds hjälpa till att föra ut pengar från ett afrikanskt land och därefter få en rejäl provision. Men allt är bara bluff och båg som syftar till att lura pengar av de som är dumma nog att ta kontakt med avsändaren. (uw)

Inget tyder på trakasserier

■ Landskapsregeringen ser inga tecken på osakligt bemötande eller trakasserier gentemot en av landskapets tjänstemän. Det skriver man i ett utlåtande till Åbo och Björneborgs arbetarskyddsdistrikt.

Tjänstemannen har gjort en anmälan om trakasserier till distriktet, som nu utreder saken. Tidigare har samma tjänsteman dömts till disciplinärt straff för att bland annat ha agerat mot sin chef.

Den frågan ligger som bäst i Högsta förvaltningsdomstolen, som skall ta ställning till lagligheten. Straffet har alltså inte verkställts ännu. (ht)

Nauclé:

Jag tog inte ställning ”Helt klart ensidigt”

– Jag tog inte ställning i mitt brev. Jag ställde bara frågor, säger Elisabeth Nauclé i en kommentar till kritiken.

Hon säger tvärtom att hon var mycket tydlig med att inte ta ställning för någondersidan.

– Frågorna jag ställde var om det är rätt att sätta personer som demonstrerar fredligt, dock utan tillstånd, en månad i isoleringscell? Är de terrorister eller politiska fångar i dagens Europa? Är de sådana våldsbrottslingar att det är be-

rättigat med fängelse eller är de en del i valrörelsen efter som det kommer just nu?

Hon påpekar att Batasuna inte är förbjuden i Frankrike, och att rörelsen har kvar sitt informationskontor i Bryssel sedan den hade medlemmar i EU-parlamentet, innan den förbjöds.

– Vad jag ville med mitt brev var att få fram att det var ett utmärkt tillfälle att lyfta upp Baskienfrågan på bordet och få den belyst eftersom fredsinstitutet i samma veva ordnade seminariet. (ao)

Robert Jansson, verksamhetsledare för Ålands fredsinstitut, förstår kritiken mot Elisabeth Nauclés brev.

– Om man ser Elisabeth Nauclés text som en analys av situationen så var den helt klart ensidig. Texten kan nog tolkas som ett stöd för Batasuna, ett förbjudet parti som förespråkar våld eller som åtminstone inte tagit avstånd från våld, och som associeras till terrorism.

Han anser att parallellen

med Julius Sundbloms och Carl Björkmans agerande i Ålandsfrågan inte är så lyckad.

– Sundblom och Björkman förespråkade inte våld. Deras exempel är snarare civil olydnad.

Han påpekar att Elisabeth Nauclé uttryckte sin åsikt i egenskap av riksdagsledamot i brevet.

– Man bör kanske vara försiktigare i den rollen. (ao)

Robert Jansson vid Ålands fredsinstitut förstår kritiken.

Blixtaktion för Ämnäs-golf

Lobbade för Ämnäs. Henrik Nordström, Hilding Holmström, Sven-Erik Holmberg, Annica Jansson och Boris Ekman hoppas på att golfbanan i Ämnäs snart är ett faktum. Med på mötet var också Björn Blomqvist (skymd bakom Nordström) och Dick Klingberg. Foto: ERKKI SANTAMALA

Det hettar åter till kring golfbansprojektet i Ämnäs. I går vid en blixtinkallad presskonferens gick turismbranschens absoluta toppar ut med en vädjan om att projektet snarast skall förverkligas.

Det är inte ofta man ser turismbranschens högsta direktörer samlade på en och samma presskonferens. I går var ett undantag då massmedia blixtinkallades till ett pressinfo om golfbansprojektet i Ämnäs.

– Vi har samlats för att det inte skall råda några som helst tvivel om näringslivets stöd till projektet, förklarade **Annica Jansson**, vd för Ålands turistförbund.

– Vi vill puscha för banan eftersom det nu pågår diskussioner mellan landskapsregeringen och Ålands golfklubb. Frågan har stötts och blötts så länge nu att Åland riskerar att bli förbispunget om det inte kommer ett positivt beslut snart.

– Vi vill också ge en klar signal till golfklubben att vi ger

vår support till projektet så långt som det bara är möjligt, betonade **Henrik Nordström**, vd Ålands Turist & Konferens och representant för Wiklöfkoncernen.

Utöver Jansson och Nordström fanns Eckerökoncernes vd **Björn Blomqvist**, Viking lines vice-vd **Boris Ekman**, stuguthyrarna representerades av **Dick Klingberg** och av stuguthyrarföreningens ordförande **Hilding Holmström**, dessutom deltog **Sven-Erik Holmberg** från Silverskärs turistanläggning.

Samtliga betonade att man inte får glömma bort näringslivets vilja.

Mest pengar

Fördelen med Ämnäs som en turistanläggning är att det skulle gynna samhället på många olika plan och skapa förutsättningar för olika kringverksamheter.

– En golfspelare är den turist som för in mest pengar till Åland, uppskattningsvis 200 euro gör en golfare av med dagligen och 80–85 procent

av den summan spenderas utanför själva golfbanan, sade Sven-Erik Holmberg.

Om näringen är så lönsam, varför bygger inte ni då banan själv?

– Det är en pedagogisk fråga, en affärsman satsar inte om det finns risk för att andra får pengarna. Det är ju klart att våra koncerner skulle ha råd men bara en del av vinsten går ju till själva banan, det här är ett projekt som gynnar samhället i sin helhet, sade Boris Ekman.

Fler turer

– Det är ett faktum att många anläggningar drar fler spelare och att spelarna är redo att betala för kvaliteten. Jag tror att vi överhuvudtaget bör satsa mera på kvalitetsturism, vi märker inom Viking att det är allt svårare att sälja de billigare stugorna, sade Ekman.

– Den här typen av investeringar leder till att också vi investerar för att förbättra färjtrafiken och en golfbana i Ämnäs kan även vara avgörande för fler turer under låg-

säsong, något som gynnar hela Åland.

Björn Blomqvist från Eckerölinjen höll helt med Ekman.

– Det är också en satsning som vi välkomnar för att få till stånd högre kvalitet på uthyrningsstugorna, kommenterade Hilding Holmström.

Är oroliga

– Turismen var ingen valfråga trots att det är en bransch som behöver stöd från alla håll, jag hoppas att det blir ett prioriterat område nu efter valet, sade Annica Jansson.

Är ni oroliga för att Ämnäs inte skall förverkligas?

– Ja, svaret är enstämmigt.

– Oroliga och otåliga. det är beklämmande att vi inte redan har banan. Det är farligt att sitta stilla, omvärlden sitter inte stilla, sade Boris Ekman.

– Det är hög tid att komma till skott, knyt ihop säcken eller, rättare sagt, knyt ihop golfbagen nu!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Budgetläcka om golfbanan?

Kommer golfbaneprojektet i Ämnäs att påverkas av valet och ytterligare förhållas eller kanske till och med läggas ned? Är det något i budgeten som läckt ut, som förklarar turismbranschens blixtaktion?

Många frågor om banans framtid klarnar i dag.

Nya Åland frågade turismnäringsens representanter om utgången av valet var en anledning till den presskonferens som, med kort varsel, arrangerades i går. Är man rädd för att nya politiska vindar skall fälla hela banan?

– Nej, förankringen i lagtinget är ju klar och landskapsregeringen har bett in anbud och diskuterar redan detaljer, sade **Henrik Nordström**.

– Vi väntar snarare på besked från Ålands golfklubb

hur vi kan stöda dem, det är en katastrof om klubben misser chansen nu.

Enligt vad Nya Åland erfar finns det dock politiker som allra helst skulle begrava projektet.

Inte offentlig

Centern, som ju med största sannolikhet kommer att sitta även i den nya landskapsregeringen, är splittrad och väljs golfbanemotståndare till ministrar kan det få ödesdigra följder för banan.

Liberalernas partiledare, **Viveka Eriksson**, har kallat till presskonferens om regeringsbildningen klockan 13 i dag, fredag. Då kanske vi får svar på den frågan.

– I det här läget kan jag givetvis inte diskutera enskilda frågor, säger Eriksson till Nya Åland.

Fyra timmar före den kofe-

rensen, i dag klockan 9, får vi veta om det finns något anslag upptaget för banan eller inte i landskapets budget för nästa år, tills dess är det hemligt.

Enligt riktlinjer

Om det finns ett anslag skall det ännu godkännas av det nya lagtinget i den sedvanliga budgetbehandlingen innan man med säkerhet kan säga att projektet blir av.

Det finns också en möjlighet att det är ett nedbantat anslag som presenteras i dag. Det kan, i sin tur, ha läckt ut till turismnäringen och det skulle i så fall förklara hela presskonferensen och även Henrik Nordströms uppmaning till golfklubben.

Hittills är Ålands golfklubb den enda som har anmält intresse för att driva banan.

– Vi har varit inne i en dialogfas med landskapsreger-

ingen där vi har diskuterat detaljer i ett eventuellt arrendeaftal, säger klubbens intendent, Kjell Hansson.

Enligt riktlinjer

– Nu är det politikerna som skall ta ställning. Frågan om de skall begära in ett slutligt anbud ligger nu på landskapsregeringens bord, säger Hansson.

Det bordet är, närmare bestämt, näringsministerns, **Jörgen Strands** (fs) bord.

Jörgen Strand, finns det anledning till oro för att projektet förfaller?

– Inte för min del, jag jobbar enligt lagtingets riktlinjer. Om en vecka för jag fram frågan om ett slutligt anbud på driften för beslut.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Anmäls. På Åland är tröskeln låg för att anmäla våldsbrott. Det kan vara en av förklaringarna till att Mariehamn toppar statistiken över anmälda brott i hela landet. Bilden är arrangerad. Arkivfoto: BENGT HELLSTRÖM

Mariehamn toppar statistiken över anmälda våldsbrott

”Kanske beror det på att det är vanligare att våld anmäls här”

Mariehamn toppar listan över anmälda misshandelsbrott i hela landet under åren 2002-06 – åtminstone om man utgår från folkmängden.

Och våldsbrotten ombord på färjorna har inte så stor betydelse som man kunde tro.

Tidningen Ilta-Sanomat har sammanställt statistik över anmälda brott i landets alla kommuner, utgående från statistikcentralens uppgifter och andra skriftliga källor, under åren 2002-06.

Mariehamn ligger alltså i topp i kategorin misshandelsbrott. Med sammanlagt 667 anmälda brott under fem år blir det så, om man räknar med antalet anmälningar per 100.000 invånare.

Inte förvånad

Kommissarie **Olof Lindqvist** är inte förvånad över att Mariehamn toppar misshandelsstatistiken.

– Vi har haft många misshandelsanmälningar.

Vilken roll spelar de brottsanmälningar som härrör från färjor på Åländskt vatten?

– Inte så stor roll. Visst bidrar färjtrafiken till antalet anmälningar, men de utgör bara några procent. Om man tänker på alla de ”höghus” med 1.500-2.000 passagerare i varje som trafikerar vår skärgård varje dygn, och dessutom tänker på att de flesta är mer eller mindre berusade, så går det nog relativt lugnt till.

Positivt

Olof Lindqvists uppfattning är alltså att de allra flesta

misshandelsanmälningar gäller brott som begåtts på landbacken. Han har en, som han säger, positiv förklaring till det.

– Det kan vara så att den åländska befolkningen är mindre tolerant mot våld än på andra platser i landet och därför anmäler oftare. Åtminstone tycker jag att det är bra.

Men han håller med om att siffrorna för Åland inte stämmer i statistiken eftersom folkmängden är alltför liten. Därför går det inte att räkna ut något jämförelsetal.

Våldtäkter

När det gäller våldtäkter har 27 anmälningar gjorts under 2002-06.

Är det mycket eller lite?

– Det är 27 för många. Som exempel på hur missvisande statistiken kan bli när man räknar per 100.000 invånare kan nämnas att Geta ligger tvåa på listan över försök till brott mot liv med en anmälan under fem år, Kumlinge ligger på femte plats i kategorin sexuellt utnyttjande av barn med två anmälda fall på fem år och Brändö på nionde plats i kategorin besöksförbud med två anmälda fall på fem år.

Beträffande våldtäkter ligger Kökar på fjärde plats med ett anmält fall, Lumparland på sjätte plats med ett anmält fall, Mariehamn på sjunde plats med 27 anmälda fall och Brändö på åttonde plats med ett anmält fall.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Maj-Len Lindholm

Epost: majlen.lindholm@nyan.ax

Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

AMANDA, NINA, NINNI
ax.

Vi firar

1-15 år

Gratulerar

40 år

Felix Holmberg i Mariehamn, Klinten fyller 2 år i morgon, den 27 oktober. Han gratuleras av mommo och moffa.

Myndig

Vanessa Åkerman i Mariehamn fyller 18 år i dag, den 26 oktober. Hon gratuleras av mamma, pappa, Kenny och Oscar.

TACK

Ett varmt tack till er alla som hedrat minnet av vår käre

Paul "Nacke" Johansson

och deltagit i vår djupa sorg.

Dorrit Janne och barnen

DÖDA

Vår kära

Rut Anna Linnéa Carlsson

* 9.12.1915
† 18.10.2007

*Du är alltid en del utav oss som polstjärnans ljus i natten
Vi tänder ett ljus som en hälsning till Dej
som en bro över mörka vatten
Du är för alltid en del utav oss så fjärran men ändå så nära.
En ängel ska bära vår hälsning till Dej
Du är alltid en del av oss*

Gunlö och Ingmar Doris

Roger och Veronica Anders och Mitti

Tack gammelmormor
Julia, Joel och William Adam och Izabelle

Jordfästningen äger rum i Finströms kyrka fredagen den 2 november kl 13. Därefter minnesstund i Mikaelsgården vartill släkt och vänner vänligen inbjudes.

SÖREN KARLSSON

Namn: Erik Sören Karlsson.
Född: den 3 november 1967 i Mariehamn.
Bor: i Saltvik Ödkarby.
Yrke: elektriker.
Familj: frun **Marica** samt barnen **Sandra** och **Filip**.
Födelsedagen: firas inte. Jubilaren är bortrest.

Gratulerar

70 år

INGA-LILL ERIKSSON

Namn: Inga-Lill Eriksson.
Född: den 29 oktober 1937 i Iniö.
Bor: i Brändö Torsholma.
Yrke: pensionär.
Familj: maken **Gunnar**, två döttrar med familjer i vilka ingår fyra barnbarn.
Intressen: blommor och trädgårdsskötsel, samt speciellt vävning.
Födelsedagen: firas endast inom familjen, är bortrest och undanber sig eventuell uppvaktning.

Kom ihåg

■ ■ **ABF bokcirkel:** Godby bibliotek torsdag 1.11 kl 18.30.

■ ■ **Ahveniset:** Perinteistä kuukaositapaamista vietetään 28.10. kello 14. Margaretagärdenillä. Suunnitellaan yhteistä itsenäisyyspäivänjuhlaa, jota vietetään 6.12. Ota mukaan iloinen mieli ja oma runo tai laulu ilahduttamaan kanssaihmiä. Månadsmöte 28.10. kl 14 på Margarethagården. Vi planerar självständighetsfesten som hålls 6.12. Tag med en sång eller vers för att glädja andra deltagare!

■ ■ **Eckerö marthaförening:** Kom ihåg Vera Dahlströms ljusparty i Ekergården tisdag 30.10 kl 19.00.

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Anmälningar till Degersands-träffen onsdag 31.10 kl 15.00 emottages före 29.10. Ring Christina 38 559 eller Tage 38 484.

■ ■ **Evangeliföreningens**

Ny på Åland

Den 22 oktober föddes Ellas och Michaels lillebror. De strategiska måtten var 54 centimeter och 3.900 gram. Föräldrar är Eva Ringbom-Fonsell och Thomas Fonsell. familjen bor i Östernäs i Mariehamn.

Foto: PRIVAT

Ålandskrets, Luthergården, Ö. Skolg. 10: Söndag 28.10 kl 14.00 andaktsstund med prosten Erik Håkans. Servering. Välkomna.

■ ■ **Hammarlands marthaförening:** Lördag 27.10 kl 12.30 samlas vi på De gamlas hem i Jomala för att bjuda på kaffe med dopp.

■ ■ **Hammarlands marthaförening:** Månadsmöte torsdag 1.11 kl 19.00 i Marthabo. OBS tiden!

■ ■ **Livets vänner:** Träff söndag 28.10 kl 18.00 med Klaus Rahikainen hos Anne, Genvägen 1, ingång från Östernäsvägen.

■ ■ hos **AnnePower Club:** Måndagsklubben startar måndag 29.10 på Tvärsan (ej 27.10) öppet 17.30- 20.30 ring gärna innan på 0457 344 5500 innan och kolla plats!Tema 29.10, halloweenmys, pyssel och film.

■ ■ **Rädda Barnen på Åland:** Höstmöte i Folkhälsans Allaktivitetshus på Skeppargatan 11 tisdag 30.10 kl 18.00. Stadgeenliga förhandlingar. Marika Mattfolk in-formerar om vårt projekt, Barnens

Internet. Kl 19.00 berättar Lotta Angergård om palestinska barns vardag. Kaffe med dopp. Medlemmar och andra intresserade hjärtligt välkomna!

■ ■ **Sleipner:** Höstmöte söndag 28.10 kl 19.00 på stallet.

■ ■ **VSV:** Månadsmöte måndag 29.10 kl 19.00.

■ ■ **ÅBSK:** Höstmöte för alla medlemmar torsdag 8.11 kl 19 på ÅKD:s kansli. Stadgeenliga ärenden, val av styrelse, behöver klubben en träningshall? Servering! Välkomna!

■ ■ **ÅBSK:** Shetland sheepdog-träff på plan i Torp Jomala lördag 27.10 kl 14.00.Allmänt om rasen, prova på agility/tävlingslydnad. Alla intresserade är välkomna. Närmare info och anmälan ring Ninna Lindholm te: 22 227 eller Mia Pellas tel 41 876 gsm 0457 382 8460.

■ ■ **ÅBSK:** Sökcup söndag 4.11. Vi träffas på lydnadsplan i Torp kl 11.00. Följande deltävlingar är 18.11 och 2.12 Varje tävling innehåller tre delar skogs-

sök, uppletande av föremål och lydnad. Anmäl senast två dagar före. Ulla 040 778 0666, Angelica 040 704 3161.

■ ■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** Månadsmöte, måndag 29.10 kl 12 (Obs. tiden!) i Gamla Tullhuset. Tema: Båtflyktningarna. Styrelsen kl. 11.30.

■ ■ **Ålands faravelsförening:** Nytt telefonnummer: 040 875 1319 vard kl 16-18. Ny e-post: faravelsforeningen@aland.net Fårklippare kommer v 46. Anmäl till klippare direkt info@wiktorgustafsson.se eller Babbi Söderdahl tel 31 980/0457 524 3980. Minst 15 st djur.

■ ■ **Ålands lungskadeförening:** Ingen aktivitet på KOL-dagen onsdag 14.11 pga resursbrist.

■ ■ **Ålands Ömsesidigas pensionärer:** Kom i håg lunchen på Arkipelag tisdag 30.10 kl 12.00.

■ ■ **ÖSUF:** Kom ihåg att anmäla er till 70-talsfesten lördag 10.11 på Högtomt, senast 1.11 till Malin Roberts tel 0457 342 1102!

Fredsrapporter på internet

■ Fredsinstitutet har gett ut en ny rapport som går under namnet ”Gibraltar, Jerusalem, Kalingrad: Peripherality, Marginality, Hybridity”. Författare är den engelske professorn **Christopher S. Browning** och den danske forskaren **Pertti Joenniemi**. Rapporten är den första i en serie publikationer som i framtiden kommer att kunna laddas ner på fredsinstitutets hemsida www.peace.ax.

– Det här är ett bra sätt för oss att nå ut med rapporter. De måste inte nödvändigtvis vara skrivna av personal här i huset, säger fredsinstitutets direktör **Sia Spiliopoulou Åkermark**.

Rapporterna tar upp frågor inom området fred och säkerhet, autonomiarrangemang och minoritetsskydd. (ml)

Samarbete krävs för Östersjön

■ I riksdagens Östersjödebatt i onsdags betonade Ålands riksdagsledamot **Elisabeth Naucvér** att Östersjön är vår viktigaste resurs.

– Mycket har gjorts inom ramen för olika internationella samsarbetsformer, men inte tillräckligt och mycket är inte samordnat. Vad hjälper lagstiftning i Mariehamn som Stockholm eller annanstans? Det krävs gemensamma åtgärder. Det är ändå samma vatten och samma luft det handlar om, sade Elisabeth Naucvér i sitt anförande.

Hon menade att Sverige på alla sätt under sitt EU-ordförandeskap bör förmås driva frågan om den så kallade Nordliga dimensionen vidare.

– Vi kommer att se ett större och större tryck på Östersjön. Av miljöhänsyn planerar man att undvika att transportera gods till lands och flyttar det till havs. Sjöfarten är en framtidsnäring, med alla de faror detta innebär. Det måste alltså ställas stora krav på transporternas säkerhet. (uw)

■ **Håkans gräv** heter en ny-registrerad firma. Det är **Bo Håkan Jansson** i Hammarland som utför jordschaktningarbeten i firman.

DÖDA

Vår kära

Ruth Widman

* 15.11.1917
† 20.10.2007

*Vi binder en krans av minnen
de vackraste vi har
Vi vet att de aldrig vissnar
i vårt hjärta är Du alltid kvar*

Hasse Rolf Roy och Gudrun

Tack för allt

Barnbarn och barnbarnsbarn

Älskad – Saknad

Övrig släkt och vänner

Jordfästningen äger rum fredagen den 2 november kl 14.00 i Saltviks kyrka. Därefter minnesstund i Mariagården vartill alla vänligen inbjudes.

Skolmaten

Vecka 44, 29-2.11

Godby

Måndag: Korvsås, makaroner, tomat och inlagd gurka.
Tisdag: Höstgryta, potatis och sallad.
Onsdag: Rökt fisk, potatis, kallsås och råkost.
Torsdag: Schnitzel, potatis, sås och sallad.
Fredag: Tortillabuffé.

Kyrkby/Vikingaåsen

Måndag: Strömmingsflundra, potatismos, sallad.
Tisdag: Pasta Carbonara, sallad.

Nyan rättar

■ Det var ett fel i Riksnytt-texten med rubriken ”Var tionde får influensa i år” på sidan 20 i onsdagens tidning. I texten står det att ”För riktigt små barn ökar risken för öroninflammationer i sam-

band med vaccineringen”. Det är fel. Meningen bör lyda ”För riktigt små barn ökar risken för öroninflammationer i samband med influensan. Därför vaccineras de i år för första gången gratis”.

OBS! Det händer

FREDAG 26.10

MUSIK

■ ■ **Mariehamn St Görans kyrka kl 19.00.** Jubileumskonserter med anledning av att det är 50 år sedan Jean Sibelius dog. Medverkande Kaj-Gustav Sandholm, Annika Sjölund, Fabian Dahlström, Mariehamnskvartetten.

■ ■ **Ålands musikinstitut kl 19.30.** Musikcafé med sång, musik, dans.

MYSFREDAG

■ ■ **Mariebad kl 6.00-8.00 och 10.00-22.00.** Stämningsimning med stearinljussken och avkopplande musik.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Totte.

■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Rockkaraoke/Rock dj.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Alan Perry.

TEATER

■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

LÖRDAG 27.10

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 21.00.** Sunrize.

FÖRELÄSNING

■ ■ **Öppna högskolan, Neptunigatan 17, kl 10.00-12.00.** "Marknadsföring-kommunicera via e-post" med DM konsult Lars Lindqvist.

KÖP-BYT-SÄLJ

■ ■ **Saltvik Ödkarby skola kl 13.00-15.00.** Allt från babyartiklar till flytvästar, slalomutrustning, leksaker m.m.

INVIGNING/DOP

■ ■ **Fartyget Pommern kl 12.00.** "Fjärrdop" av Båtskärmöllorna.

MARKNAD

■ ■ **Godby församlingssal kl 11.00-14.00.** Försäljning av begagnade barnkläder, leksaker och övrigt för barn, Barnkörerna från Finström och Geta uppträder kl 11.30 och 13.00.

MUSIK

■ ■ **Jomala Ulfsby gård, stensalen, kl 19.00.** Premiär för musikföreställningen "Tusen och en natt" med Vivakören.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bulldog.

■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Tin-ner/Asta Kask.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Alan Perry.

TEATER

■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

UNGA BAND

■ ■ **Mariehamn Idrottsgården kl 18.00.** 15 st tävlande band: Acustica, Blueberry High, Byzantine Blue, CensoréD, Eleuthera, Frost, HMFF, L´Amori Acoustica, L.e.i.f,

Pekkas getter (Krossa), Projekt Kenny, The Bad Evolution (TBE), The One Night Band, Tänk på miljön använd tallsåpa, Undone. Gästband: Skrälldus.

UTGIVNINGSFEST

■ ■ **Föglö Sonnboda Vikingaborg kl 19.00.** Utgivning av boken om Henrik Nylund. Pärlor ur revyn Astigut framförs av Göran Sundblom och Margaretha Österman. Festtal av Marcus Eriksson och såväl spelmansmusik som musik å la Birgit Nilsson. Bildspel och bokförsäljning.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.** Retrospektiv utställning där Alvar Iströms oljemålningar och tenngravyrer visas. Pågår till 17 november.

Öppet måndag-fredag kl 12–17, lördag 10–14.

■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.** "En liten naturhistoria". Carolina Sundelin, målningar i akryl och tempera. Pågår till 2 november.

Öppet tisdag-fredag kl 11–17, tisdagar även 18–20, lördagar 11–14.

■ ■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.** Carina Nyberg visar verken "Mot ljuset och andra instinkter" och "Unison: Åland". Pågår till 2 november.

Öppet vardagar kl 10–17, torsdagar 10-19, lördagar 11–14.

■ ■ **Köpmannamuseet Parkgatan.** Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.

■ ■ **Mariehamns Galleriet, Mariepark Västerhamn.** Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.

"Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.

Öppet lördagar kl 12–16.

■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.** Utställning över inkomna förslag i tävlingen om ett konstverk eller permanent installation till Västerhamn. Följande konstnärer deltar: Stefan Lindfors (Helsingfors), Karin Lind och Simon Häggblom (Stockholm), Jan-Erik Andersson (Åbo) samt Ann Lislegaard

Öppet måndag-fredag kl 10–20, lördagar 10–16.

■ ■ **Möbelmarknaden i Strandnäs (fd Salts lokal).** "Vi fyra", målningar av Britta Landström, Margaretha Eriksson, Inga-Lisa Petterson och Ulla Häggblom. Pågår till 31 oktober.

■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.** Dokumentutställningar. Öppet måndagar-onsdagar kl 9–16, torsdagar 9–20, fredagar 9–15.

■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.** Båt och skeppsbyggeri. Museum, hantverk, skuthamn. Öppet vardagar kl 9-11.

■ ■ **Ålandstrafikens väntsal.** Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.

Öppet måndag-fredag kl 9-17.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.** Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12–16.

■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** Torget: Maggie Holmberg visar klockor och kaffepannsmössor.

Pågår till 30 oktober.

"Mellan himmel och hav", fotografier av Daniel Eriksson. Pågår till 13 november.

"Mera ugnsfärskt II – ny finländsk keramik". Unika keramiska konstverk av några av Finlands främsta keramikkonstnärer.

Pågår till 18 november.

Öppettider: tisdagar och torsdagar kl 10-20, onsdagar och fredagar kl 10-16, lördagar och söndagar kl 12-16, måndagar stängt.

■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.** Bogskärs fyr–125 år". En utställning om fyren i samarbete med Finlands fyrsällskap. Pågår till 18 november.

Öppet vardagar kl 10–16, lördag och söndag 12-16

BRÄNDÖ

■ ■ **Skärgårdsmuseet i Lappo.** Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457 385 86 59.

ECKERÖ

■ ■ **Skeppsvik, Solbacka smycken.** Utställning i sten och metall. Öppet enligt överenskommelse, tel. 38 021.

■ ■ **Ålands jakt- och fiske-museum.** Ett specialmuseum inom jakt och fiske. Kildrar ålänningarnas kamp för sin tillvaro i svunnen tid. Stora samlingar av gevär, troféer, vettar, skötar, notar, sportfiske-don, samt motorer och snurror. Informativa utställningar som pedagogiskt informerar om samlingarna, mycket passande för t.ex. skolklasser.

Våra utställningar om åländska fossiler och bergarter är mycket intressanta.

Öppet under vinterhalvåret endast för grupper över 10 personer som förhandsbokat. Tel. 040 588 67 16, fax. 018 38 289, e-post: jakt-fiske.museum@aland.net

FINSTRÖM

■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).** Kamerateknikens historia från 1880-talet till i dag. Det är Olle Strömberg som sammanställt utställningen med föremål från Ålands fotografiska museum i Kastelholm. Pågår till 31 oktober.

Öppet måndag-torsdag kl 12–20.

■ ■ **Kalle Glads stuga.** Pålbole. Öppet enligt överenskommelse per tel. 42 401 eller 0400 721 267.

FÖGLÖ

■ ■ **Föglö bibliotek.** Utställning av ryor efter tävlingsbidragen i Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions "2000-talets Ålandsrya". 1-pris "Vind i seglet", Linnea Lindholm, Sund, 2-pris "Vattnespegling", Maud Karlsson, Sverige, 3-pris "Ålands hav i alla väder", Ingrid Signell, Hangö. Pågår till 31 oktober.

Öppet måndagar kl 10–13 och 16–19, onsdagar 10–13, torsdagar 18–21.

GETA

■ ■ **Linastugan i Finnö.** "Underbara mattor vid vatten". Trasmattor och bildvävar av hemslöjds läraren Liisa Edvards. Pågår till 31 oktober.

Besök enligt överenskommelse per tel 49 694 eller 040 730 1499/Inga Snellman.

■ ■ **Soltuna.** Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst.

HAMMARLAND

■ ■ **Postad gårdsmuseum.** Museet öppnas enligt önskemål, tfn 0457 361 3900

■ ■ **Skarpnätö hembygds-gård.** Huset från tidigt 1700-tal hör till de äldst bevarade på Åland.

■ ■ **Sålis batteriberg.** Kan besökas när som helst.

JOMALA

■ ■ **Kungsö batteriberg.** Kan besökas när som helst.

■ ■ **Kungsö Shellmuseum.** "Nostalгимack" 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32 7 60 , eller 040-706 82 30.

■ ■ **Siréns hembygdsmuseum Ringsböle.** Öppet enligt överenskommelse per tel 31 069.

■ ■ **Önningebymuseet.** Öppet enligt överenskommelse tel 33 7 10.

■ ■ **Sjöbloms emigrant- och torpasmusum, Önningeby.** Utställning kring museet, torpare och emigration. Se Önningeby-museet.

KUMLINGE

■ ■ **Sjölundts gårdsmuseum.** Gammal ladugård med föremål som använts på gården. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 463.

LEMLAND

■ ■ **Lemböte kapellruin.** Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält. Kan besökas när som helst.

LUMPARLAND

■ ■ **Lumparlands bibliotek.** Ludwig Karlsson visar foton från Indien. Pågår till 31 oktober

Öppet tisdag och onsdag kl 16–20.

SALTVIK

■ ■ **Saltviks bibliotek.** Gladys Dahl visar sin tomtesamling. Pågår till 15 november.

Öppet måndag 8.30-14 och 17.30-20, tisdag och torsdag 17.30-20, onsdag 8.30-14.

■ ■ **Göran Dahl/Ovanåker.** Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48 038/0400 450 004.

■ ■ **Borgboda fornminnesområde med Idas stuga.** Öppet alla dagar. Vandringsled genom området.

SUND

■ ■ **Sunds bibliotek.** Klass tre i Sunds skola har forskat om slumpvis utvalda företag och platser i Sund. Midsommarkronor från alla midsommarstånger i Sund.

Öppet måndag och torsdag kl 17.30–20.30, tisdag 10–16.

■ ■ **Bomarsunds fästningsområde.** Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.

■ ■ **Ålands fotografiska museum (i gamla andels-handeln).** En utställning över kamerans historia. Öppet enligt överenskom-melse. Tel 43 964.

VÅRDÖ

■ ■ **Simskåla Anni Blomqvists hem.** Förevisas enligt överenskom-melse med Ann-Gerd Ste-inby eller Gösta Berglund. Tel 47 509.

■ ■ **Simskåla Stormskärs Vårdshus.** Akvarellutställning av Solveig Westerholm. Öppet alla dagar.

■ ■ **Ålands skolmuseum.** Öppet enligt överenskom-melse tfn 432 120.

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Lübeck 26.10, Braviken 30.10, Hallstavik 31.10, El Ferrol 7.11.

Birka Exporter: Terneuzen 28.10, Chatham/Harwich 29.10, Åbo 1.11, Gävle 2.11, Terneuzen 7.11.

Birka Transporter: Gävle 26.10, Terneuzen 31.10, Antwerpen 1.11, Fredrikshamn 5.11.

Birka Shipper: Fredrikshamn 29.10, Gävle 30.10, Terneuzen 4.11, Flushing 5.11.

Birka Carrier: Atwerpen 26.10, Helsingfors 29.10, Åbo / Hangö 30.10, Kotka 31.10, Bilbao 6.11.

Birka Express: Bilbao 30.10, Antwerpen 2.11, Helsingfors 5.11.

Birka Trader: Hull 29.10, Raumo 1.11, Hull 5.11.

Godby Shipping

NB1281: Santander 30.10, Zeebrugge 2.11, Helsingfors 5.11, Fredrikshamn 6.11, Raumo 7.11.

Link Star: Dublin 26.10, Holmsund 3.11, Sundsvall 5.11, Dublin 12.11.

Midas: Bremerhaven 19.10, Fredrikshamn 23.10.

Mimer: Bremerhacen 26.10, Fredrikshamn 30.10, Raumo 31.10, Rouen 6.11, Amsterdam 8.11.

Miranda: Zeebrugge 26.10, Helsingfors 29.10, Fredrikshamn 30.10, Raumo 31.10, Ferrol 6.11, Santander 7.11, Zeebrugge 9.11.

Mistral: Rouen 30.10, Amsterdam 1.11, Bremerhaven 2.11, Fredrikshamn 5.11, Raumo 7.11, Ferrol 13.11.

FOLKHÄLSAN

Årets Luciamärke har kommit. Det är vackert mörkrosa, fyrkantigt och pryds av Finlands Luciavinjett. Också Lucialotter finns som i år säljs med NY lottmöjligheter i varje påse.

Kom med och sälj eller köp ett Luciamärke och någon lott. Och du som säljer får förstås också detta år, en provision. Vi startar nästa vecka, så

Gustaf Erikson

Tingö: Raahe 29-31.10, Rotterdam 5-7.11.

Green Selje: Itajai, 9-26.10, St. Petersburg 16-23.11.

Finnoak: Köpenhamn 25.10, Oslo 26.10, Halmstad 27.10, Malmö 27.10, Helsingfors 29-30.10.

Josefine: Norrköping 29.10.

Nathalie: Kantvik 29.10.

Amore: Varberg 29.10.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: Gdynia 28.10.

Auto Bay: Pasajes 28.10.

Auto Bank: Pasajes 28.10.

Belgard: Eurajoki 30.10.

Borden: Hangö 28.10.

Bravaden: Ingå 28.10.

Estraden: Harwich 26.10.

Klenoden: Mäntyluoto 30.10.

Magnolia: Leith 29.10.

Najaden: Kokkola 29.10.

Nedgard: Hull 30.10.

Nordgard: Moerdijk 29.10.

Norking: i trafik Rotterdam/Teesport.

Norqueen: i trafik Rotterdam/Teesport.

Norsky: i trafik Zeebrugge/Teesport.

Norstream: i trafik Zeebrugge/Teesport.

Ostgard: Gdansk 9.10. (Dock).

Passaden: Hamburg 30.10.

Seagard: Tilbury 29.10.

Sydgard: Tunadal 29.10.

Trenden: Amsterdam 30.10.

Westgard: Raumo 29.10.

hör av dej till kansliet, på tel 14 777, eller kom in till Styrmansgatan 10, vän 2. Välkommen i Lucia-tid!

Ålands Cancerförenings RESELOTTERI

30.10-17.11.2007
LS tillstånd Nr 204 K14/15.8.2007
Vinnarna annonseras i båda tidningarna onsdagen den 5 december

Huvudvinster:

- Presentkort Ålandsresor, värde 1000 €
- Turku Air taxifyg Mariehamn-Åbo eller v.v. max 7 pers. Tur- eller returressa med Viking Line med hytt.
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers.
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers.
- Weekendkryssning med Birka sommaren 2008, 2 pers.
- Presentkort Sundqvists Buss, värde 700 €
- Digitalkamera Ge Foto, värde 500 €
- Presentkort Viking Line, 500 €
- Flyg Mariehamn-Helsingfors med Air Åland t/r, 2 pers.
- Flyg Mariehamn-Helsingfors med Air Åland t/r, 2 pers.
- Weekendkryssning till Helsingfors i lyx-hytt Viking Line, 2 pers.
- Kryssning till Åbo och Stockholm Silja Line, 2-4 pers.

Övriga vinsters värde 35-250 €:

Teaterresor, kryssningar, övernattnig på hotell med middag för 2 personer, resväska, presentkort, mäss- och shoppingsresor, bensincheckar m.m.

Sponsorer:

Air Åland, Birka Line, Eckerö Linjen, Foto Alandia Ab, GeFoto, Hotell Arkipelag, Hotell Brudhäll, Hotell Gullvivan, Läderbiten, Mariehamns Taxi, Nya Åland, Rundbergs Bil & Service, Silja Line, Sundqvists Buss, Tallink, Tidningen Åland, Turku Air, Viking Line, Williams Buss, Ålandsbanken, Ålandsresor Ab.

Hur fungerar lotteriet?

- **En lott kostar 5€.**

- **Skriv din adress i rutan "meddelande",** ditt namn får vi från rutan "betalare".

- Du kan köpa **flera lotter på ett giro.**

- Förfarandet vid **lottlösa lotterier:** de inkomna betalningarna numreras i kontoutdrag och varje lott får ett nummer. T.ex. det har kommit 200 inbetalningar före dig, du betalar för 3 lotter och får lottnumren 201, 202 och 203. Polisen förrättar vinstdragningen.

- Inbetalningar gjorda efter 17.11.2007 räknas som bidrag och deltar inte i vinstdragningen.

- Vinsterna kan inte bytas ut mot pengar.

Obs! RESELOTTERI bankgiron delas ut via posten v. 44.

Ge Ditt stöd i kampen mot cancer.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Om du har ett piano är du fri att uttrycka allt vad du tycker. Det är ju det som är grejen.
CECILIA BJÖRK i Hbl-kolumn

Åländska stenar i berömt sällskap

Vad har jungfrudanserna på Granhamns holmen och Brändön i Föglö gemensamt med berömda Stonehenge i Wiltshire i England? Åtminstone det att båda nu finns med i ett storverk om magiska stenformationer.

I oktober i fjol skrev Nyan om den tjeckiske konstnären och fotografen Jan Pohribný som var på besök på Åland och bland annat besökt Granhamns holmen och Brändön med Gösta Lindqvist som guide. Man hade också förgäves letat efter en jungfrudans på Rödhamns Rödö i Lemland.

Pohribný har i 17 år arbetat på sitt stora bildverk och nu har han meddelat sin åländska kontakt Jerker Örjans att boken har kommit ut. Den heter ”Magic Stones” och ges ut av Merrell Publishers med verksamhet i London och New York och skall i höst komma ut i Tjeckien och Frankrike.

Att Pohribný kom till Åland berodde på att han som ung vistades i Finland som stipendiat och sedan dess hållit kontakt.

Jungfrudanser

Han har bekantat sig med sig med stenformationer runt om i Norden, och har, utöver på Åland, fotograferat jungfrudanser i Nordnorge, längs den finländska västkusten och i Åbolands skärgård. Tips om intressanta jungfrudanser på Åland fick han av arkeologen Marita Karlsson på museibyrån.

Särskilt intressant tyckte Jan Pohribný att jungfrudansen på Granhamns holmen var. Att den är gammal och ligger intill en gravhög förstärker känslan av att man befinner sig på en magisk plats.

Enligt Jan Pohribný kan inte labyrinterna i Norden jämföras med mäktiga stenformationer som de vid Stonehenge, men

Stenfotograf. Jan Pohribný vandrar här i den rekonstruerade jungfrudansen i Tullarns äng förra hösten. Jungfrudansen på Emskär i Eckerö har utgjort modell för rekonstruktionen. Foto: STEFAN ÖHBERG

labyrinten som form är ändå mycket intressant.

I Finland i övrigt har han intresserat sig för de mycket gamla klippmålningar som ingår i boken.

Bör respekteras

Utöver att vara en vacker fotobok med bilder av magiska stenformationer runt om i hela Europa hoppas Jan Pohribný att hans bok skall ökat intresse för att bevara dem.

– Vi skall ha respekt för det förflutna och lära oss något av det. Att visa respekt för heliga platser som skapats tidigare i historien, betyder enligt Jan Pohribný inte bara att man själv-

klart skall låta bli att förstöra en monolitformationer som Stonehenge eller rubba stenarna i en jungfrudans i den åländska skärgården. Det betyder också att man måste ta hänsyn till det landskap som omger formationen, till det lugn och upphöjdhets som ofta kännetecknar sådana platser.

När det gäller jungfrudanserna menar han att till exempel vindkraftverk passar synnerligen dåligt i miljön. Det gäller såväl på Åland som på andra ställen

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Granhamns holmen. Särskilt imponerad var Jan Pohribný under sitt Ålandsbesök av jungfrudansen intill forngravfältet på Granhamns holmen i Föglö. Här är en av hans egna bilder från platsen.

Ålänningar i imperiet imponerar

Utställningarna ”Finlands-svenskar i S:t Petersburg” och ”Ålänningar i ryska imperiet” väckte stort intresse när de visades i Helsingfors i samband med Genealogiska samfundets riksomfattande möte och 90-årsjubileum i helgen. Det berättar Eva Meyer på Ålands emigrantinstitut.

Mötet, som sammanlagt lockade ett par tusen besökare, var det största i sitt slag som arrangerats i Finland. Evenemanget hade lockat deltagare bland annat från Sveriges släktforskarförbund, samt från Norge och Danmark.

Ålands emigrantinstitut visade i samarbete med Svensk-ryska föreningen i Finland utställningarna ”Finlandssvenskar i S:t Petersburg” och ”Ålänningar i ryska imperiet”, som premiärvisades i Ålands museum i februari-mars i år. Utställningarna sattes upp av Meyer och Maria Jarlsdotter Enckell för Sitka Godenhjelmprojektet, vilka utformat den åländska delen med hjälp vid textbehandlingen

av marinmålaren Lars Birger Blomqvist.

– Utställningarna täckte vägarna i den svenska föreläsningssalen, där den fjortonde finlandssvenska släktforskar-konferensen ägde rum, berättar Meyer.

– På söndag förmiddag höll vi en presentation av utställningarna som mottogs med stor entusiasm och många lovord. I synnerhet den rikssvenska delegationen visade stort intresse, inte bara för personporträtten och deras spännande öden utan också för text och utformning, valet av bild- och kartmaterial, reproduktionen av fotografier och kartor, den stiliga ombrytningen gjord av Gunilla Wester och Ingegerd Falck på Mariehamns tryckeri och Cainbys proffsiga tryck, säger Meyer.

Ted Rosvall, ordförande för Sveriges släktforskarförbund, och Gustaf von Gertten, hedersordförande för gruppen Genealogi över Östersjön, bokade på stående fot utställningarna för de rikssvenska släktforskarlagarna i Malmö i augusti nästa år.

På inbjudan av Maj-Britt

Paro, en av föreläsarna under utställningen på Ålands museum i februari, visas utställningarna inom kort på nytt i Helsingfors, på kulturhuset G18 den 2-9 december. Då tillfogas även fem nya planscher som Ålands emigrantinstitut producerat.

År 2008 står Peräseinäjoki i Österbotten, med sin filial till Migrationsinstitutet i Åbo, i tur.

USA, Kanada

I planerna finns även en utställning sommaren 2010 på Nordic Heritage Museum i Seattle. Visningar är i sikte också vid amerika- och kanadafinländarnas storfest i Sudbury i Ontario, samt i Sitka, Juneau, Anchorage och Kodiak i Alaska.

Utställningstemat berör i hög grad också Ryssland och drömmen är, enligt Meyer, att få visa utställningen också där.

– Genom oss åker ett annat Åland ut i världen, säger hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Utställning. Eva Meyer, till vänster, och Maria Jarlsdotter Enckell i samband med att utställningen visades i Ålands museums entrégalleri tidigare i år. Foto: JONAS EDSVIK

Radiobokcirkeln inom Litteratur-

föreningen diskuterar Sten-Erik Abrahamssons nya roman ”Stad i skugga” på måndag, den 29 oktober, kl 15.03. Romanen avslutar Abrahamssons trilogi där han skildrar Mariehamns historia sedd genom en släkts öden. I radiobokcirkeln medverkar Kjell Andersen, Anne-Louise Fogelström, Doris Ingman och Leo Löthman. I programmet i Ålands radio berörs också också de tidigare delarna, ”Där fanns en stad” och ”Stadens döttrar”. Radiobokcirkeln går i repris lördagen den 3 november klockan 14.00. □

Musikcafé med elever

från Ålands musikinstitut hålls i institutet i kväll, fredag, kl. 19.30. Det blir sång- musik, och dans. Entrén är fri och det ordnas även med kaffeservering. Den musikintresserade allmänheten är varmt välkommen. □

Om åländska byordningar

berättade professor Nils Storå vid Ålandsforskar-nas senaste månadsmöte. Byordningarna reglerade bland annat reglerade det gemensamma arbetet i byarna. Föredraget väckte stort intresse. Fortfarande kan det finnas bykistor med byordningar och andra dokument glömda någonstans ute i byarna och för forskningen är det viktigt att de kommer till rätta. Ifall någon har kännedom om sådant material kan man kontakta Ålandsforsknarnas ordförande Conny Andersson på telefon 43 958, kvällstid.

Till nästa månadsmöte som också är höstmöte har man inbjudit fil.dr. Christian Ahlström som föreläsare. Det var Ahlström som via olika dokument spårade vraket Vrow Maria. Han har bland annat skrivit boken ”Sjunkna skepp”. □

Staffan Bruuns thriller ”Ayatollan”

från 1995 har utkommit i nyupplaga. Utgivare är Ab Burt Kobbatt Oy. ”Ayatollan” utkom ursprungligen 1995 och handlar om muslimska fundamentalister som tar över makten i Europa. Den sista striden mellan islamsk lag och ett västerländskt samhällssystem förs i Finland där deckarhjälten Burt Kobbatt ofrivilligt hamnar i centrum av maktkampen. □

Vivakören,

som ger konsert på lördag på Ulfaby gård, ger inte repris den 2 november, som vi skrev i går, utan den 9 november i Margaretagården. Den 3 november sjunger kören i Pargas och den 4 i Ekenäs. □

Bekvämlighet. Siv Blomqvist, Pia Schauman-Hansén, Seppo Kytömäki och Jesper Eliasson arbetar alla med olika uppgifter på Paf. Klädseln är fri för en del, bestämd för en annan.

Foto: JONAS EDSVIK

Personlig frihet och sunt förnuft

Tatueringar, svarta naglar och håll i läppen, kavaj, slips och högklackat. Möjligheterna är oändliga då man skall uttrycka sin personlighet med sin klädsel. Men får man uttrycka vilken personlighet som helst på jobbet?

Nyan har tagit reda på vilka klädkoder som gäller på olika arbetsplatser, inklusive vår egen. Frihet under ansvar gäller för alla.

På Paf är det klassisk klädsel som gäller, även om inga regler är direkt uttalade.

– Egentligen har vi inte varit tydliga med vad som är tillåtet och inte, men det är klassiskt sportigt som gäller. Jeans eller raka byxor, skjorta, kavaj eller pullover för männen och kvinnorna har motsvarande men kanske med mer variation, säger informatören **Christer "Krille" Mattsson**.

På företaget finns många unga och modemedvetna ar-

betstagare och klädseln har aldrig varit ett problem. Därremot uppstår nästan varje sommar en diskussion om shorts.

– En del tycker det är okej och andra inte. Vi har inget förbud men shorts bör man nog undvika, säger **Krille Mattsson**.

Olika för avdelningar

Olika regler gäller för olika delar av företaget. Reparatörerna har till exempel en särskild uniform, likaså har de som arbetar på Paf:s casinon en tydlig klädkod.

– Det känns mycket bra att ha en slags uniform. Då känner alla igen mig då jag till exempel jobbar på färjorna. Då vet vaktmän och personal direkt vem jag är då de ser mig och behöver inte fundera, säger **Seppo Kytömäki** som arbetar som reparatör.

Också de som arbetar i receptionen på Paf har särskilda arbetskläder: grå kjol/byxa och kavaj.

– Personligen skulle jag

hellre ha personlig klädsel, men jag förstår att man behöver ha något enhetligt då man arbetar i receptionen. Jag har egna skjortor och smycken, så där kan jag variera mig, säger receptionisten **Siv Blomqvist**.

Bekväm

Arbetar man på kontoret kan man gå klädd hur man vill. Tatueringar, svarta naglar och piercingar är inte något hinder.

– Det viktiga är att man är bekväm i sina kläder. Vi har ett jobb där man skall vara kreativ och det underlättas om man trivs i sina kläder, säger **Jesper Eliasson** som arbetar på kontorsdelen.

– Om man vet att man träffar många kunder klär man sig mer prydligt än en dag som man bara tillbringar på kontoret. Jag gillar att det är så fritt som det är, säger **Pia Schauman-Hansén**.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Personlig stil till rimlig gräns

Flexibilitet och öppenhet präglar de obefintliga klädkoderna på Nya Åland.

På Nyan finns inga regler uppskrivna för hur man arbetstagarna bör gå klädda. Vd **Stefan Norrgran** menar dock att det finns en liten skillnad mellan de som arbetar på annonsavdelningen och de som arbetar på redaktionen.

– På annonsavdelningen är man kanske lite mer prydligt klädd. Här märks inte så stor skillnad som på till exempel DN där alla på annons hade skjorta och slips medan man på redaktionen kunde gå omkring i tofflor.

– Det har väl att göra med om man träffar kunder eller inte.

Men journalisterna träffar ju också på sätt och vis kunder?

– Jo, men de behöver kanske inte anpassa sig på samma sätt. En säljare skall anpassa

sin klädsel till kundens klädsel.

Vanligt hyfs

Piercingar, svarta naglar och tatueringar är inga problem.

– Det visar bara att man är bekväm i sig själv. Den generella regeln är att man inte skall slå knut på sig själv men visa vanligt hyfs.

Inte heller chefredaktör **Nina Fellman** menar att det finns klädkoder på Nya Åland.

– Här kan man uttrycka sin personliga stil, eller avsaknaden av den, nästan hur mycket man vill. Men jag anser att journalister skall klä sig så att deras klädsel inte stör arbetsuppgifterna. Man kan inte vara så extremt eller illa klädd att man utmärker sig från omgivningen. Det personliga uttrycket får helt enkelt inte överskugga arbetet.

KARIN ERLANDSSON

Prydlig klädsel är respekt

Med sin klädsel kan man uttrycka respekt. Det menar Gyrid Högman, rektor för Ålands lyceum.

Det har aldrig uppstått problem kring varken lärarnas eller elevernas klädsel på Ålands lyceum.

– Vi lutar på var och ens goda omdöme och sunda förnuft. Hittills har det fungerat utmärkt.

Gyrid Högman kan tänka sig att det skulle bli problem om någon lärare gick klädd i något alltför utstuderat. Inga regler finns nedskrivna.

Personligen anser hon att var och en skall uttrycka respekt för sin omgivning med sin klädsel.

– Klär man sig prydligt visar man respekt för de man skall vara tillsammans med. Det är förstås viktigt att uttrycka respekt genom att vara hel och ren då man undervisar. (ke)

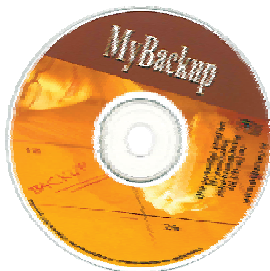
DATA GROUP
IT-proffs i samverkan

acer

Acer Aspire 5315 Celeron M530

- 1 Gb internminne (1x1024 mb)
- 80 Gb hårddisk
- WLAN
- 3 USB-portar
- Vista Home Basic, svensk

580€

Extern hårddisk

- WD elements
- 400 GB
- USB 2.0
- 7200 RPM
- 8 MB

105€

Orkar du inte ta säkerhetskopia på din filer?

Ett backup-program måste vara enkelt

MyBackup är ett personligt backup-program som enkelt och tidsinställt gör backup på utvalda filer och mappar. Backupen bränns på en CD-skiva.

Inställningarna är enkla. Börja med några enkla grundinställningar där du talar om vad som skall hända om problem uppstår. Då kan nämligen MyBackup skicka e-post till dig och meddela vad som hänt.

Skapa sedan ett eller flera backup-jobb. Klicka först på vilka filer som skall ingå. Markera sedan på vilka veckodagar och klockslag backupen skall ske. Är filerna för stora, kan MyBackup automatiskt zip-komprimera dem.

Lägg därefter en skiva i CD-brännaren och backup sker tidsinställt och automatiskt.

En stor fördel med MyBackup är att det blir lätt att kontrollera backupen. Du bara lägger in skivan i din CD-läsaren och då kan du se resultatet av din backup. Vill du återställa, är det då bara att kopiera tillbaka filen till datorn.

145€
inkl. moms

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

I vår bästa stol någonsin bestämmer du själv hur du ska sitta och hur den ska se ut.

Kinnarps 9000 är den bästa arbetsstol vi någonsin skapat. I den får du maximal komfort och avlastning för nacke, rygg, svank och rumpa tack vare att du kan ställa in din personliga sittställning. Dessutom kan du välja bland åtskilliga färgkombinationer och ett stort antal utrustningsalternativ.

Passa på! Inbyteskampanjen pågår tom 30/11 -07

Du får 90€ för din gamla arbetsstol oavsett märke, när du köper en Kinnarps 9000.

Kinnarps
En bra dag på jobbet

www.em.com

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:

Måndag 9-19
Tisd-torsd 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiiviraha!

Skönt att komma hem.

En potatis åt mig, en oxfilé åt dig?

Är allt ditt mitt och allt mitt ditt i ett förhållande? Hur sköter ett par bäst sin ekonomi? Här finns fem påhittade par som sköter sin ekonomi på olika sätt. Vi har bett Ålandsbankens kundrådgivning, Folkhälsans ekonomi- och skuldrådgivning och Malin Gustafsson, konsult i jämställdhetsfrågor, att ge råd och kommentera.

Du kan också kommentera parens situation på vår hemsida. Vilka är det bästa och sämsta sätten att dela upp sin ekonomi? Hur har du valt att göra? Gå in på www.nyan.ax och klicka dig vidare.

ANDERS OCH BERIT

Lever i samboförhållande utan barn.

■ Anders tjänar ungefär 1.000 euro mer än Berit i månaden.

■ Paret har ett gemensamt konto till vilket de varje månad betalar samma summa. Från det kontot betalar de alla gemensamma utgifter som mat, el och telefon.

■ Paret bygger hus och har tagit gemensamt lån. Småningom räknar de med att summan till det gemensamma kontot måste öka för att de skall klara ränta och amorteringar.

■ Har inga skriftliga överenskommelser sinsemellan.

Malin Gustafssons kommentar:

På Åland är lönerna bland de högsta i landet, men även de största skillnaderna mellan kvinnors och mäns löner hittas hos oss. Att som i detta fall göra likadant, det vill säga betala lika stor summa till det gemensamma behöver inte alltid betyda att det blir rättvist.

Vad gäller avbetalningen på lånet, kan summan anpassas så att även den med lägre lön känner att den både kan bidra till det gemensamma, men också får tillräckligt med pengar kvar. Skriftliga överenskommelser kan göra saker och ting tydligare och öppna upp för djupgående diskussion.

CARITA OCH DAVID

■ Lever i samboförhållande med ett barn.

■ David tjänar ungefär 500 euro mer i månaden än Carita.

■ Paret har ett gemensamt konto till vilket 85 procent av lönen går. Från det kontot betalar de alla hushållets kostnader, huslån och barnets utgifter.

■ De saknar inbördes testamente.

Malin Gustafsson kommentar:

Att på procentuell basis dela kostnaderna kan symbolisera att man betalar utgående från

de egna förutsättningarna. Åland har den högsta procenten samboförhållanden i Finland. Ett inbördes testamente kunde säkra ekonomin för den kvarlevande och barnet vid dödsfall. Män dör generellt tidigare än kvinnor.

En annan viktig diskussion kan vara vilka utgifter som anses vara gemensamma eller vad som är egna utgifter. Är bilen som hon använder 90% av tiden deras gemensamma inköp? Och behöver de en lövblåsare eller en kratta? Vem ska kratta?

ETEL OCH FRIDOLF

■ Gifte sig då de köpte sitt hus. Tre barn.

■ Etel tjänar ungefär 1000 euro i månaden än Fridolf.

■ Paret har varsitt bankkonto till vilka deras respektive löner går. Båda har dock tillgång till alla konton.

■ Oftast betalas huslånet från hans konto och maten från hennes och räkningarna betalas från det konto där det finns pengar. Varken Etel eller Fridolf upplever sig har privata pengar.

Malin Gustafssons kommentar:

Mindre definierade gränser vad gäller pengar sätter också högre krav på ärlig kommunikation mellan parterna. Kan man diskutera om man upplever att den ena använder mer pengar till privata ändamål som kläder eller sport, och var drar man gränserna? Kan kön spela roll och om, förmildrar könet eller skapar det svårigheter i diskussionen om vem som har rätt att göra vad om man måste prioritera?

GUNDA OCH HANS

■ Giftn

■ Hans tjänar ett par hundra mer i månaden än Gunda.

■ Paret har varsitt konto dit deras respektive löner går. Han betalar maten och hon huslånet, resten av räkningarna delar de upp mellan sig.

Vem bär vem? Paula Blåfields keramikpar får illustrera parförhållandenas ibland jämna, ibland orättvisa ekonomiska fördelning.

■ De egna konsumtionsutgifterna står de för med pengar från sitt eget konto.

Malin Gustafssons kommentar:

Vet paret vad matkostnaderna blir i månaden, eller gissar man friskt?

Hur delas övriga räkningarna upp sinsemellan vad gäller fasta kostnader och rörliga? Upplever båda situationen som rättvis och om något skulle förändras,

finns det möjlighet att förändra betalningsuppdelningen?

INGER OCH JOHAN

■ Sambo med två barn

■ Johan studerar och får studiestöd, Inger jobbar och tjänar ungefär 1500 euro mer i månaden än Johan.

■ Paret har ett gemensamt konto till vilket Ingers lön går. Därifrån betalas alla hushållsutgifter, hyra och mat.

■ Johan betalar de utgifter som hör till hans studieliv med studiestödet.

Malin Gustafssons kommentar:

FPA anser att heterosexuella par som lever ihop, med eller utan barn, har en skyldighet att försörja varandra. Paret kan inte ha separata pengar. Just nu försörjer Inger Johan, och han har inte heller rätt att få utkomststöd om studiestödsmynderna

tar slut. Han har inte heller nu rätt till stöd för boende vilket omöjliggör hans ekonomiska deltagande i hyran. Inger har en traditionell försörjarroll, där Johans handlingsutrymme att agera som egen ekonomisk enhet är omöjlig. En situation som tidigare varit en vardag för många kvinnor.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Behöver du kontorsglasögon?

Låt oss testa
din syn –
det lönar sig!

- Datasyntest
- Test av läs- och arbetsseende
- Remiss till ögonläkare vid behov

Välkommen in så hjälper vi dej att hitta glasögonen som passar dina behov!

Torggatan 9, tel 19 226
Öppet: mån-fre 8.30-17,
lördagar stängt

Folkhälsans ekonomi- och skuldrådgivning

Folkhälsans ekonomi- och skuldrådgivning har till uppgift att framför allt förebygga problemen och ge råd så att problem inte uppstår och att hjälpa de som har svårigheter med sin ekonomi.

Rådgivarna Maj-Len Palmqvist och Kim Hansson ger några generella råd för parekonomi, men påpekar att då någon kommer till dem för rådgivning diskuterar de varje enskilt fall, hur situationen är, hur få en struktur över vardagsekonomin, planering för att få en mer bekymmersfri vardag och vad som eventuellt upplevs som ett problem.

■ Om man inte är gift bör man helst ingå någon form av samboavtal. Anlita då en jurist för att skriva avtalet.

■ Eventuellt kan gifta par komplettera med ett inbördes testamente som ger den efterlevande besittningsrätt till makarnas egendom som ingår i ett äktenskap med ett inbördes testamente som ger skydd då någon avlider.

■ Ekonomin skall inte lämnas åt slumpen utan bör diskuteras. Ekonomin kan bli en så känslig sak att problemen inte går att lösa om man inte diskuterat hur man vill ha det från början.

■ Om vardagen känns för tung och ekonomin känns för problematisk skall man inte tveka att ta kontakt.

Sälj

det du inte behöver med en annons

i Torget

NYHET! Ladda upp bilder på hemsidan

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Satsa på kontorsglasögon

— det lönar sig!

Välkommen in så hjälper vi dej att hitta glasögonen just du behöver.

Wickström
OPTIK

TORGATAN 13, tel 19 823
Öppet: vardagar 9.00–17.00

Leckhoff

PLUSA

För kontoret...

At your side.
brother

MULTI-FUNKTION-SKRIVARE

Skriv ut, skanna, faxa och kopiera, med PictBridge, och PhotoCapture Center™

MFC-240C

99€

FAX

FAX-T104 är en kompakt användarvänlig fax med integrerad telefonlur. Med en bredd på endast 30,2 cm är den perfekt för dig som har begränsat med plats.

FAX-T104

99€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

Låt konferensen bli ett helt äventyr

Starta hösten med en kickoff eller konferens ombord på Birka Paradise.

Våra tolv moderna konferensrum är omsorgsfullt inredda med det senaste inom teknisk utrustning. En kickoff eller konferens på Birka Paradise är prisvärt, effektivt och roligt. Under en dygnskryssning hinner du med både arbete, mat, nöje, sol och bad. Låt konferensen bli ett roligt äventyr!

Ombord finns också en Spa-avdelning och Paradise Beach - ett generöst inglasat soldäck med pool, jacuzzis, barer och solstolar. En varm plats att längta till, året runt.

Kontakta bokningen på telefon 27330

för prisförslag efter era önskemål

Även pauserna brukar vara en viktig del av konferensen. På samma däck som konferensavdelningen finns alla restauranger, liksom Yacht Club Bar där en aperitif är en bra början på en trevlig middag. Vill du ha en mer arrangerad gruppaktivitet som tex casinoskola, whiskyprovning, hudvårdskurs så hjälper vi gärna till med det också.

Bra koll. Från kommandobryggan har man full koll över vad som sker vid sjösättningen av kabeln, från det fullmatade lastrummet till frammatningsapparaten och över monitorerna till själva sjösättningen i fören.

Koncentration. Telepaattis besättning måste samspela bra. Mycket ska flyta på snabbt och lätt när kabeln ska i sjön och båten samtidigt sakta framåt. Det går här i bara ett par knops hastighet.

Så in i vassen. Vid simstranden på södra Seglinge lades de allra första metrarna. Kabeln ska sedan sättas upp i redan befintliga elstolpar på land.

En färg, ett hushåll. Det finns åtta tuber med tolv olikfärgade fibrer i varje, alltså tillsammans 96 fibrer, alla motsvarande ett hushåll.

Rena snurren. Kabeln matas fram igenom en snillrik apparatur. Här ska den just i sjön, från fören av fartyget.

Här läggs sjökabeln

Stor dag för lång kabel. Det var en stor dag i tisdags när projektledaren Fredrik Husberg var med när fartyget Telepaatti la de allra första metrarna av den optiska fiberkabeln som ska förse norra skärgården med bredband.

Yks, kaks, kolme...

Maskinmästaren trycker in knappen.

Det var en stor dag i tisdags för skärgårdsborna i Kumlinge och Brändö. Fast det hade de flesta inte en aning om. Telepaatti körde upp på grund – jo faktiskt – vid Seglinge simstrand och där lades den allra första metern av sjökabel som ska serva skärgården med bredband.

– Det här har jag längtat efter i två år, sa projektledaren Fredrik Husberg och drog förnöjt i kabeln.

Sju mans besättning och lika många hedersgäster, bland annat från huvudentreprenören Relacom Finland Oy och kabelleverantören Onninen Teletekno Oy, firade den stora stunden i arbetets tecken. Ingen drottning höll tal och ingen flaska smälldes av mot skrovet. Alla skötte

sitt, flitigt och ihärdigt i gryningen.

I fullt mörker stiger vi från Nya Åland ombord i Vårdö Hummelvik. Efter en timme kör fartyget bokstavligen upp på grund nära Seglinge simstrand. Fartyget är byggt med förstärkning i kölen. Men visst kan ett och annat skämt luftas ombord om att vissa styrmän får betalt för att köra rakt upp på grund...

Klockan är just åtta och ljuset kommer vackert. Seglingeborna verkar inte ha en aning om vad som händer i deras vik. Ingen står på strand och vinkar.

Nu läggs sjökabeln i vattnet och bredbandsprojektet tar ett stort steg framåt. Den geologiska undersökningen är färdig. Fredrik Husberg kan plocka ner alla de kartor han tapetserat väggarna med där hemma i Åbo.

Nu ska det rulla på av sig självt, allt ska noggrant doku-

menteras. Varannan sekund noteras information från både matningsmotorn och fartyget. All information loggas. Allt ska finnas sparat.

– Kabeln ska kunna ligga i 50 år framåt, konstaterar Fredrik Husberg. Underhåll? Nej, knappast. Det ska inte behövas.

Nästa steg utförs av dykaren Benny Gustafsson från Mariehamn. Han ska se till att kabeln kommer ordentligt ner i botten-dyn. Samma eftermiddag inleds hans arbete.

Efter sex timmar ligger cirka 20 kilometer kabel hela vägen över – eller ska man säga under – Delet, från Seglinge till Hummelvi

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santama

Sympatisk telepati. Över hela världen har man varit intresserade av telepati sedan 1999, var hon svart om nu någon minn

för bredband i Delet

a Östersjön arbetar numera kabelfartyget Telepaatti. Förr, före
is det. I dag är fartyget klädsamt rött.

Fakta/optisk fiberkabel

42 km sjökabel och 100 km luftkabel ska läggas i Ålands norra skärgård.
16 landtagningar finns på sträckan.
200.000 euro är kostnaden för sjökabeln.
kabeln tillverkas i Grimsås, norr om Göteborg.
31 mars 2008 ska stomnätet vara färdigt.
8 km kabel viras per trumma, som är tre meter i diameter och väger 13 ton styck.
luftkabeln i Jurmo har just blivit färdig. Mer luftkabel ligger nu vid Brändö skola och vid Kumlinge färjäste och väntar på att sättas upp i Ålands elandelslags stolpar.
varje kabel i stomnätet innehåller 96 hårstråttunna fibrer. De ska senare fördelas till 96 hushåll.
-40° till +70° är temperaturlågheten.

Fakta/m/c Telepaatti

- ☐ 1979 byggdes fartyget motor cable ship Telepaatti
- ☐ 1999 förlängdes det med 6,5 meter,
- ☐ 2-3 knop är hastigheten när kabeln läggs.
- ☐ själva utläggningen av 42 km kabel kostar en fjärdedels miljon euro.
- ☐ 7 mans besättning finns plus befälhavare.
- ☐ i 30 år har Telepaatti lagt kabel i finska skärgården och också i Östersjön och Finska viken.
- ☐ 2,6 meters djupgående, har propellrar både fram och bak.
- ☐ 99 procent av alla sjökablar som går sönder körs sönder av fartyg, en procent nöts sönder mot klippor.

Peter Nylund,
överläkare i urologi på Vasa centralsjukhus
föreläser om

"Mannens hälsa"

på Ålands lyceums hörsal
torsdagen den 1 november kl 18.00.

Välkomna!

Arrangör: Ålands Cancerförening rf

Kvalitet i Service och Värdskap

Kvalitet i Service och Värdskap är ett EU finansierat projekt som jobbar för att skapa ett välkomnande Åland. För att uppnå detta mål erbjuder projektet kvalitetshöjande åtgärder i form av kurser i kvalitetsledningssystem samt nätbase-rad utveckling i värdskap.

Tour Quality

Den 7-8.11 är det åter dags för Tour Quality kvalitetsledningskurs på Ålands hotell- och restaurangskola, ta tillfället i akt att kvalitetssäkra Er verksamhet. Priset för kursen är 85€ per företag.

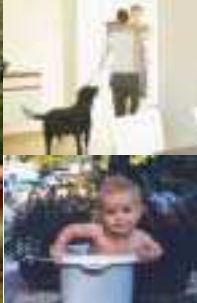
För mer information kontakta projektledare Mattias Eriksson tfn 26 848, mattias.eriksson@ahrs.ax

EUROPEISKA UNIONEN
REGIONALA
UTVECKLINGSFONDEN

SVERIGES POPULÄRASTE HUSPRISER

Källa: Byggfakta, 2006*

Varje timme lämnar ett färdigt hus någon av våra tre fabriker. Ett modernt boende för den moderna familjen. Prisvärt, med montering och standardgrund som ingår i priset. Fast pris och omfattande garantier är en självklarhet. Fler än 27 000 familjer i Norden har upptäckt hur bra ett Älvsbyhus är. När ska vi leverera ditt?

HUSVISNING

Dalgränd 4, söndagen 28.10 kl. 14-16

Beställ före prishöjning 31.10

* HÄMTA PRISLISTA PÅ WWW.ALVSBYTALO.FI

LÄGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

Nästa vecka utkommer Nya Åland måndag-fredag

Fridfull Alla Helgons Dag

Nya Åland

Nöje

Redaktör: Annika Kullman

Händer i helgen

■ Totte dj:ar i Arkens nattklubb på fredag. Dagen efter intas lokalerna av det svenska bandet Bulldogg. En våning upp i restaurangen bjuder Sunrize på dansant musik.

Åter på scen.

Skrälldus vann tävlingen Unga band i fjol. I år är de gästartister.

Tävlingsdags för unga band

■ I morgon hålls musiktävlingen Unga band i Idrottsgården i Mariehamn. De tävlande är Acustica, Blueberry High, Byzantine Blue, Censored, Eleuthera, FROST, HMFF, L'Amori Acoustica, L.e.i.f, Pekkas Getter (Krossa), Projekt Kenny, TBE, The One Night Band. Tänk på miljön använd tallsåpa och Undone.

Fjölårsvinnaren Skrälldus, bestående av Samuel Styrström, Simon Hägglund och Sebastian Mattsson kommer också att uppträda. De har ännu inte bestämt vilka låtar de ska spela. Kanske blir det en favorit i repris.

– Vi vann med låten

Facebook äger dig

■ Omkring 400.000 svenskar har registrerat sig på Facebook. Därmed har de också skrivit över rättigheterna till sina bilder och uppgifter om sig själva till det amerikanska företaget då de godkännt ett 13-sidigt kontrakt, skriver tidningen Metro.

Pär Ström, integritetsombudsman på tankesmedjan Den nya välfärden och ledamot i regeringens IT-råd, anser att det rör sig om ett slavkontrakt och att Facebook är medvetet om att få läsa användarvillkoren.

– Man tror att det är gratis att vara med. Men man betalar med sin personliga integritet och framtid. När man söker jobb om 30 år sitter rekryteraren med det man skrivit, säger han till Metro.

I går gick Enisa, det europeiska organet för nätverkssäkerhet, ut med en varning till alla som deltar i nätverken på internet. Bland annat varnar man för att ansiktsidentifiera anhängare och vänner.

Fred säger:

Röst A: VA!? Får vi inte sälja snus längre? Vad i helv... jag vill inte leva! **Röst B:** Skärp dig, du styr ju förhelvete mot land... **SLÄPP!** **A:** Nej, jag vill dööö! **B:** Ändra kurs för satan, vi går ju på! **A:** Uääh... inget riktigt liv utan... General... Grov... ingen mening... (Ljudupptagning från m/s Ålandsfärjans "svarta låda", tisdag.)

Tomas Henriksson, Åland24:

Just nu lyssnar jag på: "Jag Är Tillbaks" med Charlotte Perrelli. Den bästa svenska discolåten just nu. Hon har verkligen hittat rätt i musiken och jag ser med stor förhoppning fram emot Melodifestivalen 2008 om hon är med.

För övrigt... har jag blivit alldeles förälskad i snyggingen Zac Efron. Hollywoods nya sexsymbol från filmen "Hairspray" sätter hjärtan i brand hos både tjejer och killar. Missa honom inte!

Lika som bär: Mariehamn och

Bortsett från att Manhattan i New York befolkas av 1.5 miljoner invånare och Mariehamn knappt 11.000 har vår enda stad många långsökta likheter med stadsdelen i väster.

Längtar du bort? Till Amerika, New York och stadsdelen Manhattan? Du kan gott spara dina slantar. Mariehamn är intill förväxling likt sin större släkting.

Klinten är Ålands svar på Harlem. En kollega hävdar bestämt att han ofta häl-

sas med ett "Yo, brother!" när han lämnar sin bostad på Klintvägen. Både Harlem och Klinten genomgår för närvarande en gentrifieringsprocess. Det betyder att det finns pengar att hämta för dem som vill flytta medan inflyttade får punga ut med mer för sina lägenhetsköp. Go Klinten, snart mitt i stan!

Modern konst hittar du på Museum of Modern Art men också på Galleri Skarpans, en banbrytare för åländska konstnärer som inte vill - el-

ler får - ställa ut på Ålands konstmuseum.

Parker

Tullarns äng och Central Park, parken där New York-borna flanerar om söndagarna, har vissa gemensamma beröringspunkter. Här trivs turisterna, och mörkret om natten är lika ogenomträngligt i Central Park som på grusvägarna i Tullarns äng. I närheten av de båda finns åtminstone en väg stängd för genomfartstrafik.

Frihetsgudinnan har två motsvarigheter på Åland.

Symboliskt kanske Julius Sundblom på Torget ligger närmast. Men eftersom Frihetsgudinnan står på en ö, Liberty Island, vinn duellen av Juha Pykäläinens trälots på Kobba Klintar.

Fifth Avenue, den berömda gatan, är inte lika öde som Torggatan. Men vad har väl Bloomingdales och Macy's som inte Magazin och Zeipels har, förutom rulltrappor?

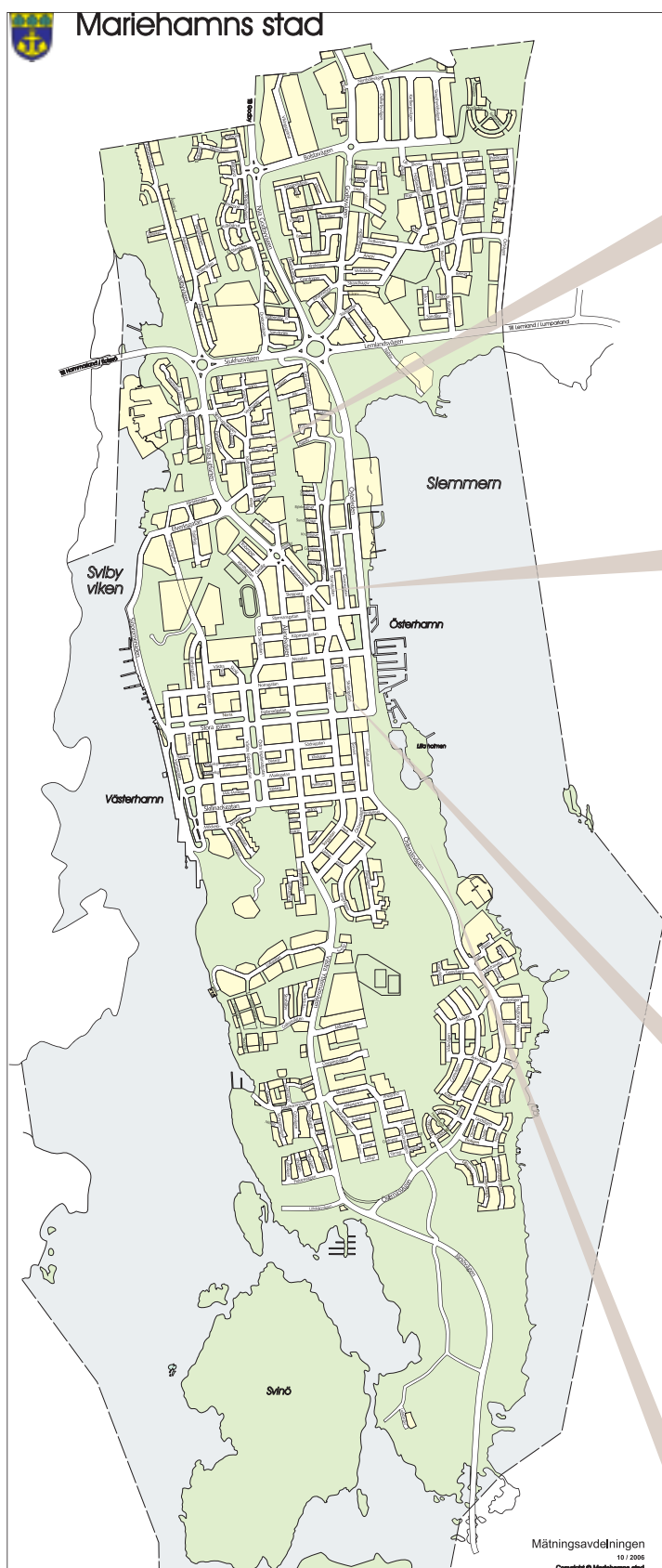
Klubbar

På Manhattan finns flera legendariska rockklubbar, ett

exempel är CBGB's, känd som hemmascen för band som Television och Ramones. Med tanke på Mariehamns ringa storlek står sig Bastun någorlunda i konkurrensen.

Stadsdirektör Bjarne Petersson och New Yorks borgmästare Michael Bloomberg är också rätt lika. Svårare är det att hitta något i Mariehamn som går att jämföra med skyskrapan Empire State Buildings 102 våningar. Kk-huset?

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Ökända kvarter: Klinten och Harlem

Moderna muséer: Galleri Skarpans och Museum of Modern Art

Gator: Torggatan och Fifth Avenue

Parker: Tullarns äng och Central Park

Statyer: Trägubben på Kobba Klintar och Frihetsgudinnan

Pernilla Bergman, luciakandidat

Lyssnar på just nu: The Killers "You're a Star." En kompis tipsade mig och i dag är det en av mina favoritlåtar.
För övrigt... har vi mycket sångövningar just nu men det är bara kul.

Annika Kullman:

Spelar just nu: Mareva Galanter avec Jacno och låten "Ne dis rien". Att en före detta modell satsar på sångkarriären får ingen att höja på ögonbrynen. Sällsynt är dock att resultatet blir så strålande bra.

För övrigt... undrar jag om tv-läkaren House har någon motsvarighet på Ålands central-sjukhus? Missa inte: tisdagar kl 22 på TV4.

Volmar vet

Volmar vet att den bästa trucker-rap-paren är **Hjullasta Rhymes**. Volmar hävdar att den böigaste 80-tals tv-serien är **MacGayver**. Dessutom vet han att Hitler hade en förkärlek till indonesisk mat, då helst **Nazi Goreng**.

Manhattan

Statsmän: Bjarne Pettersson och Michael Bloomberg

Asta Kask. Det kända svenska bandet spelar på Dinos på lördag. Foto: PRIVAT

Punkare på Dinos i helgen

Gillar du punkrock? Då ska du bege dig till Dinos på lördag för att se det svenska bandet Asta Kask.

Asta Kask bildades 1978 under namnet X-tas. Musikaliskt står de mellan Kiss och Sex Pistols, enligt den egna hemsidan. Asta Kask släppte förra året sitt första album på 20 år, "En för alla ingen för nån".

Bandet, som för många symboliserar 80-talets punk, har nyligen varit på turné till Tyskland,

Norge och Danmark.

På hemsidan beskriver medlemmarna själva en av sina spelningar. "Andra låten. Bandet hinner bara slå några ackord på "TV:n" innan scenen exploderar av folk som hoppat upp för att röja med. Några skrålar i mickarna, några hoppar på medhörningen. Människor flyger fram och tillbaka. Ernie rasar in i trumsetet. Kaos – som vanligt."

En händelserik kväll att vänta på Dinos alltså. Förband är åländska Tinner. (ak)

Hetast i lagtinget

Sällan har väl Nya Ålands nöjesredaktion varit så oense som när lagtingets sex snyggaste ledamöter

Gun-Mari Lindholm (ob)

Motivering: Frisk och sund som en glader mjölkjanta. Urtypen för den starka kvinnan.

skulle utses. Vi enades till slut. Håll till godo och håll med: det är något visst med makt.

Jörgen Strand (fs)

Motivering: Har något farligt i blicken. Trots rosiga kinder mer massmördare än nallebjörn. Liknar på Jean Reno som spelar huvudrollen i filmen Leon.

Camilla Gunell (s)

Motivering: Oj oj, här talar vi graviditetsglowing. Stilsäkra i lagtinget.

Anders Eriksson (åf)

Motivering: Stilig högre karl med glittrande ögon. Extremt charmigt leende.

Roger Nordlund (c)

Motivering: Om Jörgen är massmördaren är Roger nallebjörnen. Utstrålar trygg makt. Sexiga glasögon har han också skaffat.

Britt Lundberg (c)

Motivering: Charmant pratkvart med gott självförtroende som alltid har sin sängkammarsblick till hands.

Nytt på dvd

Bland nyheterna hittar vi den här veckan en hel del action och spänning.

Spider Man 3

Action

Peter Parker lyckas äntligen hitta en balans mellan sin kärlek till MJ och sina uppgifter som superhjälte. Hans nyupptäckta självförtroende sätts dock på svåra prov när han möter de två mest fruktade motståndarna någonsin, vilkas onda krafter och törst efter hämnd hotar Peter och alla han älskar.

Efter tre års arbete med en budget som sägs göra filmen till världens dyraste någonsin, hade jag förväntat mig mer. Regissören öser på utan vidare eftertanke, och det känns som vi redan sett det mesta. Snackat om en fjärde del känns överflödigt, inte för att trilogin känns avslutad men snarare för att storyn verkar uttömd. Det kommer isåfall att behövas helt nya grepp, skriver recensenten Alexander Dunerfors på www.moviezine.com.

Goya's Ghosts

Drama

Året är 1792 i Spanien. Mitt i franska revolutionens kaos blir den berömda konstnären Francisco Goya indragen i den spanska inkquisitionen när hans vackra unga musa Inés anklagas för kätteri och ställs inför rätta. Norrköpings Tidnings recensent är positivt överraskad.

Filmen visar sig vara riktigt bra, visserligen med vissa melodramatiska inslag, men huvudintrycket går helt i positiv riktning.

Mr Brooks

Thriller

Under mr Brooks repekterade yta lurar en mörk sida. Den som tidningarna kallar The Thumbprint Killer är den sida av Brooks som vill göra det förbjudna. Han slits mel-

lan det förbjudnas lockelse och avsky för sina brott.

Erik Lagqvist på TT Spektra tycker att det är Mr Brooks personlighet, och mordandets psykologi, som är det intressanta i filmen men att dessa inte ges tillräckligt med utrymme.

Tyvärr borrar inte filmen särskilt djupt i dessa ämnen, även om flera scener på skildrar Mr Brooks och hans unge beundrare Mr Smiths mest motbjudande drag på ett så diskret sätt att det hela blir extra obehagligt.

Unknown

Thriller

Fem män vaknar upp i en lagerlokal utan att minnas hur de hamnat där. För att överleva tvingas de på plats att lista ut vem de kan lita på och vem de absolut inte ska lita på.

Psykologiska thrillers som denna kan många gånger vara förutsägbara och det krävs skicklighet och oväntade vändningar i storyn för att hålla intresset uppe hela vägen. I "Unknown" har man verkligen lyckats med just denna bedrift och det vrids och vänds i storyn ända fram till sista bildrutan, menar T.L på www.moviemix.nu.

Breach

Spänning

Eric O'Neill är nykomling i FBI och finner sig snart inblandad i en maktkamp med sin chef, Robert Hanssen, som senare blir åtalad för att ha sålt hemligheter till Sovjetunionen.

Verklighetsbaserade "Breach" är ett spännande, skickligt hantverk som får en väldigt stark trea i betyg. En Bamse på dunderhonung-trea, skriver Aftonbladets **Karolina Fjellborg**.

Källa: Buylando

Kända rockklubbar: Bastun och CBGB's

FILM, SPEL, MUSIK

Magazin, Torgg.6, tel. 12 154 Öppet: mån-fr 9-17, lör 10-14

Statistiken för årets nio första månader från Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet i Finland visar att det såldes drygt 319 miljoner liter öl. Det var 2,3 miljoner liter mindre än under samma period i fjol.

riksnytt

En medelinkomsttagare i Finland betalar mer än tre procentenheter mera skatt än i de flesta andra länder i Europa. Speciellt marginalskatten på extra inkomster är speciellt hög i Finland, visar en internationell jämförelse som Skattebetalarnas centralförbund har gjort.

EU-parlamentet vill utreda snus

STRASBOURG. EU-parlamentet vill gå hårt fram mot rökare, men tycker samtidigt att EU-kommissionen ska utreda om snus kan få folk att röka mindre.

Ändringsförslaget om snus kuppades igenom på initiativ av ett antal liberala ledamöter när parlamentet yttrade sig om kommissionens förslag för ett rökfritt Europa.

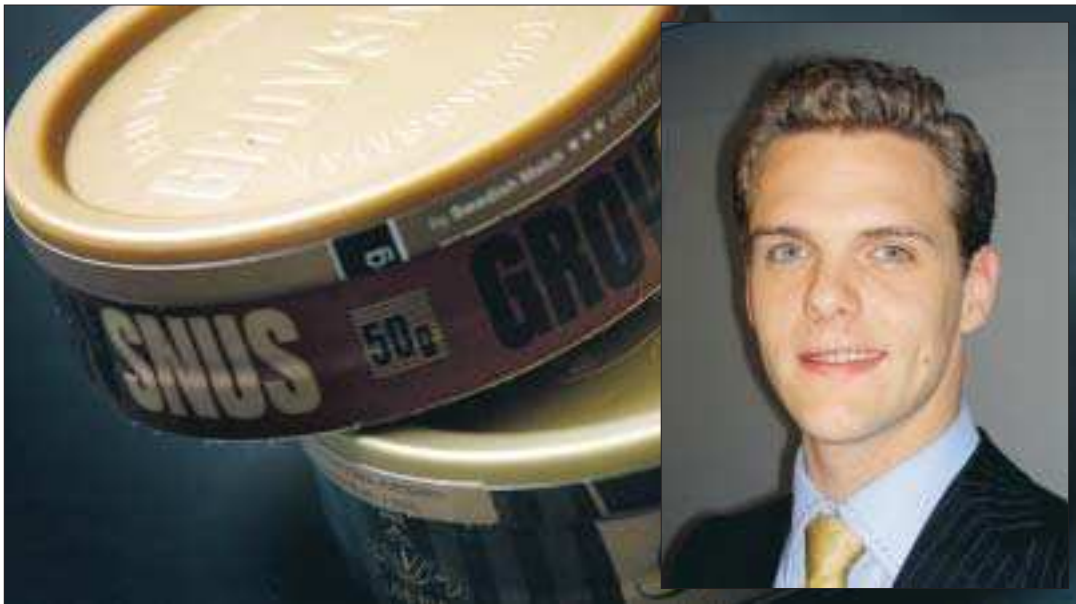
Parlamentet säger att kommissionen bör utreda snusets hälsorisker och vilken inverkan bruk av snus har på konsumtion av cigaretter.

Parlamentets inlägg har ingen formell legal tyngd, det är en opinionsyttring. Men håller det när det så kallade tobaksdirektivet ska ses över nästa år kan det få betydelse.

EU har sedan 15 år ett förbud mot att sälja snus, enda medlemslandet där det är tillåtet att göra det är Sverige. Snuset förbjöds efter det att Världshälsoorganisationen (WHO) hade uttryckt att snus kan orsaka cancer.

Viktig signal

Så sent som häromdagen slog EU-kommissionen till mot Finland för att myndigheterna på Åland inte helt lever upp till förbudet. Snus säljs fortfarande på färjor som är registrerade på Åland. Kommissionen har bett

Stöder. Svenske moderaten Christofer Fjellner stöder Ålands sak i snusfrågan.

Foton: JONAS EDSVIK/CLARA DU RIETZ

EU:s domstol att utdöma böter på cirka 2 miljoner euro mot Finland.

En av de svenska moderaternas ledamöter i EU-parlamentet är **Christofer Fjellner**, vars tal i snusfrågan Nya Åland kort refererade i gårdagens tidning. Han är hårt engagerad i snusfrågan, snusar själv och tycker att kommissionens hållning är utan rim och reson.

Han ville själv lägga fram förslaget i omröstningen men hindrades sedan han fått backning av kollegorna i den partigrupp

han tillhör, kristdemokratiska/konservativa EPP-gruppen.

– Det är första gången som EU-parlamentet har närmat sig snuset. Det viktiga är signalen till kommissionen, säger Fjellner som haft åtskilliga samtal med EU-kommissionären med ansvar för hälsofrågor, Markos Kyprianou.

Bestämda åsikter

Den brittiska liberalen **Liz Lynne** har också engagerat sig i snusfrågan, i sin egenskap av ordförande för parlamentets nätverk för cancerfrågor. Hon

stod bakom ändringsförslaget om snus. Hon tror att snus skulle kunna vara ett positivt medel för rökfria miljöer och för att få folk att sluta röka.

”Men det finns fortfarande risker (med snus) och det är viktigt att EU ser till att utreda dessa ingående” kommenterar Lynne.

Kommissionär Kyprianous kommenterar om snusets farlighet i samband med åtgärden mot Finland var dock mycket bestämda.

FNB-TT-LARS LARSSON

Rekordstort stöd åt sockerbetan

HELSINGFORS. Sockerbetan får nästa år ett rekordstort nationellt stöd. Statsrådet bekräftade på torsdagen att stödet blir 350 euro per hektar.

Stödbeslutet kom tidigare än normalt. Regeringen såg det nämligen som ytterst viktigt att trygga tillgången till råvara för Finlands enda fungerade sockerfabrik också nästa år.

Förutsättningen för stödet är att riksdagen beviljar erforderligt statsstöd för ändamålet i nästa års budget. Enligt EU:s förordning kan stödet i sockerbranschen uppgå till högst 350 euro per hektar. Det totala stödet kan vara högst 5,5 miljoner euro.

Sockerproduktionen i Finland ligger i vågskålen. För en månad sedan beslutade EU:s ministerråd att skära ned produktionen i EU ytterligare. Ödet för Finlands enda sockerbruk ligger nu i händerna på ägaren, det danska Danisco.

Tilläggsersättning

EU erbjuder dem som frivilligt avstår från att odla sockerbeta nästa år en betydande tilläggsersättning. Det är möjligt att många finländska odlare tar betet.

Man strävar således genom att höja stödet till det maximala efter att sockerbetsodlingen i Finland ska fortsätta.

(FNB)

Sverige får åter fiska torsk i Östersjön

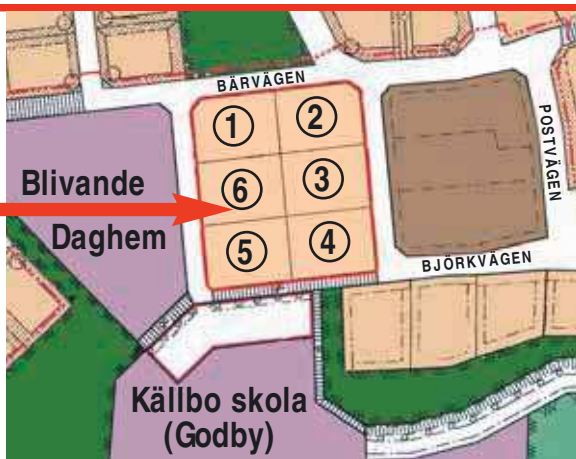
■GÖTEBORG. Fiskeriverket i Sverige tillåter igen torskfiske i östra Östersjön från och med den 29 oktober. Närmare 1.200 ton torsk av årets kvot blir tillgänglig, meddelade verket på torsdagen.

Att det varit stopp för fisket beror på att Fiskeriverket och EU-kommis-

sionen fört diskussioner om svartfiskets omfattning. Det fanns risk för att kommissionen skulle vidta åtgärder mot Sverige och stoppa fisket för resten av året. Nu har kommissionen godkänt det åtgärds paket mot svartfisket som Fiskeriverket genomför och kommer att förstärka. (FNB-TT)

Vill du bo här?

Vi säljer
1- 1,5 planshus inkl.
tomt och grund
från 150.000 euro!

Husen ovan är förslag. Vi kan även erbjuda andra lösningar!
Bestäm dig före sista november så bjuder vi på en braskamin!

Ring för mer
information!

17 820

KonsensHus
projekt ab
daniel@konsenshus.ax

Vi hjälper dig att förverkliga dina husdrömmar

Hjältevadshus
Finndoma

Modulenthus

smartstart
Finndoma

wiklöf holding arena

IFK – VPS
Lördag 27.10 kl 16.00

Välkommen att
se toppfotboll på
Wiklöf Holding
Arena.

Vi ansluter oss till
Green Mean
Machine och
resten av Åland
för att heja fram
IFK till nya
framgångar.

Säsongskort?
Gå in från Gesällgatan
så slipper du köa!

wiklöf holding

ibh
BEST-HALL

ME
GROUP
SALY G O B

KANTARELLEN

BVG
VARUHUSET

ÅLANDS
TURIST &
KONFERENS

drinks
Logistics
partner

MATHIS
Punktion

BCA FÖR

ME
GROUP

MP
HAREHANS PART

HOTEL
POMMERN

Mattiias Eriksson

MATHIS
Punktion

HOTEL
KORKKOLA

ME
GROUP
CAMP SOLUTIONS

ARKPELAG

SHT
HALLABRINETS FÖRENINGEN

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Det är alldeles för mycket sport inom idrotten.
IDROTTSVÄRLDENS BÄSTA SPORTFÖRKLARING ENLIGT
JURY. CITAT AV MALMÖ REDHAWKS PERCY NILSSON.

IFK spelar om fjärdeplatsen

FOTBOLL. Bäst fyra, sämst sexa. IFK Mariehamn avslutar sin säsong på lördag och har seger i sikte.

– Jag hoppas folk kommer och tittar och ser oss knipa fjärdeplatsen, säger tränaren Pekka Lyyski.

Tolv matcher utan förlust och ett jättekliv uppåt i tabellen är facit för IFK Mariehamn. Hitills. För att fullborda verket vill laget hålla sviten även i säsong avslutningen mot VPS från Vasa hemma på Wiklöf Holding Arena i morgon.

– Vi spelade bra borta mot VPS (seger 3–1, reds anm.) och som i Valkeakoski har de en stor plan som gör att vi spelar bredare. Vi ska försöka göra det även på WHA och få passningsspelet att fungera. Det är lite nackdel för IFK att spela på mindre plan när vi är i så bra form, säger Pekka Lyyski.

Förutsättningarna för de bägge lagen är ungefär likadana. Båda har två matcher i benen från veckan som gått och båda har en högre placering i tabellen att kräva om.

– Vi flög hem från vår bortamatch i onsdags medan VPS reste hem med buss hela dagen, det är kanske lite till vår fördel liksom att vi har hemmaplan nu, säger Lyyski och fortsätter:

– Jag hoppas vi orkar den här matchen också utan att förlora. Vi vill bibehålla femte platsen, minst. Ännu roligare om vi kommer fyra förstas.

Svårslaget IFK

Sämst sexa blir laget vid en eventuell förlust och fjärde platsen hänger även på hur de andra lagen spelar.

– Klubbens målsättning var en 4-8:e plats och det har vi uppnått det här året.

Sista matchen. Kristoffer Weckström och hans lagkamrater möter VPS i säsongens sista match på lördag. På spel står inte bara en förlustfri svit på 13 matcher, utan också en eventuell fjärdeplats.
Foto: JONAS EDSVIK

Med några poäng med sig från tidigare, hade IFK kunnat aspirera om en ännu högre tabellplacering. Men det är något Pekka Lyyski inte tänker på.

– Det är onödigt att bekymra sig om vårsäsongen. Ligan består av 26 omgångar och det är dumt att se bakåt på hur man kunde gjort sig eller så.

Med den ursprungliga målsättningen klar, är det nu den nya om att inte förlora mer den här säsongen som ska nås.

– Klart man vill bibehålla sviten på 13 matcher. Det blir ett svårslaget rekord inom IFK, oavsett hur det går mot VPS. Det finns motivation inom laget och vi ska göra vårt yttersta.

Han säger att killarna är i

bra fysiskt skick och att det i mittfältslinjen, där slitage är som störst, finns många spelare att välja mellan. Det är bara baklärsskadade Mika Niskala och Mats Gustafsson som saknas.

– Mats tänjde ut ledbandet i knät i träningen innan vi mötte Haka. Det var en helt harmlös kollision, men tar det fel på knät sliter det lätt på ledbandet och han måste vila två, tre veckor.

Lyyski hoppas naturligtvis på stor uppslutning på läktarna i morgondagens match.

– Thomas Nygård är tillbaka i VPS, en stor och en rolig anfallare. Och så har de ju (Henri) Sillanpää som prov-

Fakta/Ligasviter

IFK kan gå mot sin 13:e match utan förlust, men det är långt ifrån ligans bästa insats genom åren. Här är några prestationer som kvalat in i ligans "Hall of Fame". Sedan år 1990 förs även statistik inom namnet "Tipligan".

■ HIFK hade upp 15 segrar i rad över två säsonger på 1930-talet.

■ HJK vann tolv matcher i rad säsongen 2002.

■ Reipas lyckades förlora elva matcher i rad säsongen 1991.

■ OPS från Uleåborg sitter på ett rekord om 29 matcher i rad utan förlust säsongerna 1980-81.

■ HJK spelade 2004-2005 hela 21 matcher utan förlust. 17 av dem spelades år 2005.

spelade i Skottland. Det finns vissa fina spelare i VPS, men det finns ännu finare i IFK. Så jag hoppas folk kommer och tittar och ser oss knipa fjärdeplatsen, säger han.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

IFK-tjänst lockar många

■ **FOTBOLL.** Tjänsten hos IFK Mariehamn fotboll som ungdomstränare/konsulent på heltid söktes av hela 18 personer, varav två från Åland och 16 från Sverige. Bland de sökande finns det väldigt många med hög kompetens och erfarenhet. För tillfället går föreningen igenom ansökningarna för att plocka ut ett urval som skall intervjuas närmare kommande vecka. (jl)

Englands Salamat föll i tabellen

■ **ISHOCKEY.** Robin Englund och hans Salamat förlorade onsdagens match i Mestisserien. Laget mötte Kookoo som vann med klara 3–0. Salamat föll långt i tabellen till kvalplats. På 15 matcher har man spelat ihop 20 poäng. Leder gör TuTo på 30 poäng efter 14 matcher.

Även Filip Byfält TPS förlorade sin match. Drabbningen mot Pelicans slutade 1–2 och ålänningen gjorde ingen poäng. TPS ligger tolv av 14 lag i FM-serien för A-juniorer. (mt)

Sport på gång

LÖRDAG

Fotboll

WHA

Tipligan: 16.00 IFK Mariehamn-VPS.

Ishockey

Islandia

Västskustigan: 16.00 IFK Mariehamn-Rockets.

Trav

Ålandstravet

American Afternoon: 14.00, nio lopp.

SÖNDAG

Motion

WHA

Åland Marathon: 08.30 första start.

Hästsport

Sleipner

Hopptävling: 12.00, fem olika klasser.

Samma lag i ledning

■ **INNEBANDY.** Åländska serien rullar vidare. I onsdags besegrade Lemlands IF motståndarna IF Fram med klara 6–1 i herrarnas division I. Målskyttar i segerlaget var Jonas Wilhelms 3, Magnus Ljungars, Kim Ginman och Björn Henriksson. Saltvikarnas mål gjorde Kenny Lind-

qvist. I samma serie delade Fett och Nikolaj på poängen efter 2–2. Fettes mål gjorde Andreas Jansson och Markus Sjöström, medan Sebastian Haglund och Björn Andersson nätade för Nikolaj. Leder herretan gör fortsättningsvis Väsc II före LIF och Fram.

I damettan körde ÅSB över

IBK Hammarland med hela 8–0. Målskyttar: Daniela Haglund 3, Mikaela Lindholm 2, Sarah Engblom, Ing-Marie "Mimmi" Holmberg och Anna-Karin Johansson. ÅSB toppar tabellen före IBKH.

I herrtvåan slutade matchen TVL-Eckerö IK 2–5. I segerlaget gjorde Daniel Hellman,

Gunnar Löfström, Rikard Englund, Simon Sundholm och Mattias Sjöström målen. För TVL nätade Joakim Hohenthal och Johan Holmström.

Ålandsbanken besegrade Liffarna med 3–2. ÅAB:s målgörare var Anders Ekström 2 och Harry Lindqvist. För

Liffarna nätade Glenn Karlsson och Fredrik Fredlund. Vidare besegrade El Maccos motståndarna IF Fram U med 4–0. Målgörare var Kristoffer Josefsson, Markus Daniels, Jonas Bergman och Benjamin Christensen. Toppar tabellen gör El Maccos före Eckerö IK. (mt)

AMERICAN AFTERNOON

Lördag 27 oktober kl 14.00

Fri entré. Travprogram 2€
ATG-spel i samarbete med PAF
Gratis buss med Williams från Bussplan kl 11.45

www.alandstravet.com

Åland Marathon slår nya rekord

Janne Holmén ställer upp på hemmaplan

MARATHON. Fyra mil. Två kilometer. Hundranittiofem meter.

På söndag är det dags för Åland Marathon & Halvmarathon. En tävling som vuxit enormt de senaste åren. Allt tack vare energisk marknadsföring.

Till helgen besöker omkring 1.500 människor Åland för en enda sak. Eller kanske för två saker. Att springa maraton eller att titta på maraton. Gott om folk lär det i alla fall bli med omkring 700 anmälda löpare än så länge till de båda loppen. En siffra som slår alla tidigare rekord.

– Huvudloppet är större än det varit tidigare, säger **Stefan Hägg** som är arena- och banansvarig för loppet.

De senaste tre åren har arrangörerna jobbat intensivt för att skapa sig ett namn i löparvärlden och nu märker det att allt arbetet börjar ge resultat. Bland annat har de varit runt på olika maratonlopp i världen för att marknadsföra Åland Marathon och årets lopp har annonserats i Finland, Sverige och Norge.

– Det blir som ett varumärke, säger Stefan Hägg. Många av de löpare som varit är nöjda med loppet och funktionärerna.

Förutom servicen runt loppet är det även många löpare som är väldigt nöjda med banan. Trots att den går längs landsväg. Den är snabb och temperaturen brukar oftast ligga runt idealiska tio grader.

Holmén i startfältet

Affischnamnet i år är givetvis fjolårets vinnare **Janne Holmén** som även i år får stå som favorit. Trots löpare från nästan alla världsdelar är det ingen som verkar kunna hota honom. Närmare 20 nationaliteter finns representerade och även detta är rekord. Förutom närliggande länder som till exempel Estland och Tyskland finns det även löpare från Japan och Malaysia.

På halva distansen finns det

Regerande mästare. Förra årets vinnare Janne Holmén håller en presskonferens på lördag 15.00 på Självstyrelsegården. Då tänker han bland annat berätta om hur framtiden ser ut för honom.

Foto: JONAS EDSVIK

några riktigt bra svenska namn med VM-meriterade **Anna Rahn** i spetsen och på herrsidan är finska **Santtu Mäkinen** ett intressant namn.

– Det är en före detta landslagslöpare av nationell toppklass, men han har trappat ner lite. Det är ändå jätteskoj att han kommer, säger Hägg.

De flesta löparna kommer från Finland och Sverige men förutom Janne Holmén finns det inga åländska toppnamn representerade. Om vi inte räknar **Julia Kimell**. Hon ska nämligen vara kranskulla.

Försiktig i trafiken

Förutom maratonloppen arrangeras även Stavgångsloppet och Peugeot Fun Run. Den senare över 10 kilometer.

– Det ska vara något för alla i hela familjen, säger Hägg. Inte bara för de som vill springa maraton.

Dessutom arrangerar Åland Marathons samarbetspartners ett pastaparty på fredag. Främst för löpare utifrån. Andra sidoaktiviteter är lite mer hemliga. Men det skulle inte förvåna om någon orkester dyker upp längs banan. Eller något annat kul.

Vill du ta med din familj ut längs banan är Hammarland nog den bästa platsen eftersom banan där vänder. På så sätt finns det möjlighet att se många löpare i bägge riktningar. Även längs Gottbyvägen finns det bra med parkeringar. Stefan Hägg

Fakta/Åland Marathon

- Start och mål för samtliga tävlingar är WHA.
 - Startskottet skjuts 08.30 på söndag, halvmaratonloppet skjuts 08.45.
 - Observera att klockorna ställs om till vinterid natten till den 28 oktober!
 - Vändpunkt är i Frebenby, Hammarland.
 - Herrarnas banrekord innehas av **Jukka Toivola** på tiden 2.17,07 från 1979.
 - Snabbaste kvinnan på banan är **Evy Öhberg** på tiden 2.59.26 från 1985.
 - 2006 års segrare i herrklassen var **Janne Holmén** på tiden 2.28,58 och i damklassen segrade **Lotta Frenander** från IF Start Sverige på tiden 3.26,28.
 - Vatten och sportdryck delas ut var 5:e kilometer, vid 35 och 40 kilometer även kaffe, bananer, saltgurka och godis. Service tillåten vid markerade zoner.
 - Ingen anmälan på tävlingsdagen.
 - Nummerlappar hämtas på aulan i Självstyrelsegården lördagen den 27 oktober mellan 14.30 och 19.30. Eller på WHA söndag mellan 07.15 och 08.15.
- Källa: www.marathon.aland.fi

En mil. En hel mil ska samtliga hästar springa i helgens trav. Eller en amerikansk mil i alla fall – vilket motsvarar 1.609 meter.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Dags för årets sista trav

TRAV. En amerikansk mil motsvarar 1.609 meter. Det är också den distansen som avverkas i nio lopp på raken när Ålandstravet på lördag arrangerar ”American Afternoon”.

I helgen är det dags för årets nionde och sista travdag i Norrböle. Loppen är fyllda och samtliga stallplatser på Ålandstravet inrymmer en häst under lördagseftermiddagen.

– Alla kommer trots att Ålandsfärjan gick på grund. Ungefär hälften var bokade på den, men vi hade tur och fick plats med dem på Eckerölinjen, säger verksamhetsledaren **Jan Blomqvist**.

Temat är ”American Afternoon” vilket grundas på att samtliga nio lopp avgörs på distansen 1.609 meter, vilket motsvarar en amerikansk mil.

– Men något annat blir inte amerikanskt.

Kuskmatch

I det femte loppet inleds Birka Cruises kuskmatch.

– Det är den första deltäv-

lingen, de två andra avgörs i Gävle och Eskilstuna. Det är fyra kuskar från varje bana som gör upp, berättar Blomqvist.

Åländska representanter är **Malin Friman**, **Kristian Autio**, **Barbro Carlsson** och **Jan Söderström**. De har bland annat meriterade kuskar som **Sören Eriksson** och **Erik Lindegren** att matchas mot.

Nytt på gång

Inför avslutningen kan Jan Blomqvist blicka bakåt på ett bra år och samtidigt planera framåt.

– Särskilt lunchtraven har varit riktigt bra. Även om det ser ut som det inte blir av nästa år, har vi nästan gjort klart med en annan grej som betyder att det inte är hela världen om vi tappar lunchtravet.

Vad?
– Det är bara nästan klart ännu.

Klockan 14.00 i morgon är det dags för årets sista trav i Jomala.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

TRAV
Ålandstravets American Afternoon 27 oktober.

Lopp 1, tvilling, 1.609 A.

- 1) Saluti Light*/Autio Kristian
- 2) Luckylob Noa Bell* Skogh Hans-Ove
- 3) Duke Launcher*/Andersson Mats
- 4) Jeppas Split*/Nyqvist Mikael
- 5) Elsa Bull*/Sköld Carina
- 6) Nea Flashlight (fi)/Sandberg Mathias
- 7) Peggy Ruda*/Lindegren Erik
- 8) Tamlin (fi)/Högmán Sölve
- 9) Bat Sheba Sign*/Oscarsson Jan
- 10) Willes Rubin*/Sjöström Claes
- 11) Bauxit Rosa*/Malmqvist Roger
- 12) Jocke Starline (fi)/Eriksson Torvald

Lopp 2, tvilling, 1.609 A.

- 1) Join Ås*/Jurestam Maria
- 2) Katalpa*/Granfors Malin
- 3) After Dark* (DE)/Ek Jennie
- 4) Keepit Criss*/Friman Malin
- 5) O.F.Dynamite*/Skoglund Camilla
- 6) Louise Prince/Jalasti Saara
- 7) The Prince*/Simonsson Jenny
- 8) Giant King*/Nummijärvi Tuija
- 9) Eldorado Broline*/Helsing Jessica
- 10) Da Capo Accent*/Sköld Carina

Lopp 3, tvilling, 1.609 A.

- 1) Solid Rock*/Ålsén Olle
- 2) Quicke Linus*/Palm Fredrik
- 3) Atlas Victory (fi)/Eriksson Roald
- 4) Racy Born*/Ljungdahl Angelica
- 5) Mattahari*/Wallin Fredrik
- 6) Mitsubishi Zoot*/Eriksson Torvald
- 7) Zatsiki Noa Bell*/Lindegren Erik
- 8) Vicken Night*/Carlberg Edward
- 9) Josef Tuff*/Sjöström Claes
- 10) Paramount Later*/Ulmas Janne
- 11) Simb Mork*/Eriksson Sören
- 12) Filur (fi)/Carlsson Barbro

Lopp 4, tvilling, 1.609 A.

- 1) Ladyhus Emil (fi)/Helsing Sigvard
- 2) Fantomen (fi)/Carlsson Barbro
- 3) Livi Dive*/Svensson Erik
- 4) Touch Gold*/Lindegren Erik
- 5) Sjöskogs Rambo (fi)/Söderström Jan

Lopp 5, V5-1, tvilling, 1.609 A.

- 1) Superia*/Eriksson Sören
- 2) Askö Nisse*/Jussila Kai P

- 3) Cellus*/Carlsson Barbro
- 4) Crikis Big Bang*/Lindegren Erik
- 5) Come Out*/Palm Fredrik
- 6) Gandalf*/Ålsén Olle
- 7) Linn Tempest (FI)/Autio Kristian
- 8) S.J.'s Victory*/Jansson Richard L
- 9) Bea Sign*/Carlson Lars D
- 10) Sjöskogs Prince (fi)/Söderström Jan
- 11) Zalt*/Friman Malin
- 12) Tinas Nina*/Andersson Mats L

Lopp 6, V5-2, tvilling, 1.609 A.

- 1) Carmen Launcher*/Ålsén Olle
- 2) Robin Lund (FI)/Lindegren Erik
- 3) Caligula Sign*/Sjöström Claes
- 4) Hod*/Johansson Hans-Åke
- 5) Cinnober Sign*/Ljungdahl Angelica
- 6) Bang In Line*/Eriksson Roald
- 7) Xanthis Seastar*/Malmqvist Roger

Lopp 7, V5-3, tvilling, 1.609 A.

- 1) Sir Dancer*/Högmán Sölve
- 2) Manasse*/Sjöström Claes
- 3) Nobody Knows*/Blomberg Robert
- 4) Bergenstjärna (fi)/Carlsson Barbro
- 5) Late Speed*/Åkerfeldt Jari
- 6) Rolfson O.*/Ljungdahl Angelica
- 7) Mac Well (fi)/Autio Kristian
- 8) Chiribiribi (fi)/Kivilä Risto
- 9) Dick Cashflow*/Svensson Erik
- 10) Slotmashine (de)/Lindegren Erik
- 11) Denver Broline*/Pettersson Göran
- 12) Foreign Life*/Eriksson Kjell

Lopp 8, V5-4, tvilling, 1.609 A.

- 1) Don Valentino*/Johansson Hans-Åke
- 2) Lynne*/Friman Malin
- 3) Yes Tomorrow*/Carlsson Barbro
- 4) Bimbo Launcher*/Ålsén Olle
- 5) Green*/Sjöström Claes
- 6) Wild And Lucky*/Palm Fredrik
- 7) Zootom*/Lindegren Erik
- 8) El Nino Broline*/Malmqvist Roger
- 9) Dream Of Rapida*/Ekstam Jens
- 10) Dalex Boy*/Wallin Fredrik

Lopp 9, V5-5, tvilling, 1.609 A.

- 1) Monias Gift*/Johansson Hans-Åke
- 2) Eagle Broline*/Oscarsson Jan
- 3) Davidov*/Eriksson Ulf
- 4) Tapinella*/Sjöström Claes
- 5) Demi Blue*/Andersson Mats
- 6) Super Fri*/Lindegren Erik
- 7) Sirius*/Ohlsson Ros-Marie

Lindberg kvar som femma

■SEGLING. Den senaste världsrankingen i matchracing släpptes i onsdags. Ålänningen **Staffan Lindberg** ligger kvar på den femte plats han klättrade till vid den senaste rankingen, den

bästa placeringen i hans karriär. **Björn Hansen** ligger kvar på en sjätte plats. I ledning är fransmannen **Mathieu Richard** som puffade ner britten **Ian Williams** till en andra plats. (mt)

HOCKEYMATCH

Lördag 27.10 kl 16.00

IFK – ROCKETS

Entré 5€ vuxen, 3€ (13–17 år)
Hockeyjuniorer och under 12 år gratis

MED NYANKORTET

4 biljetter till priset av 2 (vuxna)

till IFK-ishockeys hemmamatcher

paf

SILJA LINE

Nya Åland

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande tjänst och vikariat:

1. **en hälsovårdare** med aktuell placering på barnrådgivningen i Mariehamn.

2. **en vik. hälsovårdare**, 20 h/v med aktuell placering på på Brändö hälso- och sjukvårds-mottagning

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till klinikchef/överskö-tare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjuk-vård, PB 1055, 22111 Mariehamn, tel. 538 610 eller e:post: birgitta.hermans@ahs.ax

Ansökan inlämnas **senast 9.11.2007 kl. 15.00**

► LEDIGA PLATSER

De Gamlas Hem
är ett ålderdomshem med 67 vårdplatser, fördelade på tre avdelningar

Åldringsvården står inför många utmaningar. Vill Du vara med och utveckla De Gamlas Hem?

Vi söker en vikarierande **avdelningsskötare** för tiden 1.12.07-31.8.08

Lön enligt avtal.

Närmare upplysningar ger föreståndare Christina Kronhed tel. 018-31 106.

Sedvanlig ansökan riktas till Styrelsen för De Gamlas Hem, 22150 Jomala **senast måndagen den 12.11.07**

Jomala den 23.10.07

Förbundsstyrelsen

► KUNGÖRELSE

VID VALET DEN 21 OKTOBER 2007 HAR FÖLJANDE PERSONER VALTS IN I LAGTINGET

Valda	Röstetal	Slutligt jämförelsetal	Ersättare	Röstetal	Slutligt jämförelsetal
Jansson Gunnar, vicehäradshövding, f.d. riksdagsledamot, Mariehamn	749	4.176,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Lundberg Britt, landskapsregeringsledamot, ped.kand., Mariehamn	383	3.107,00	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Eriksson Viveka, lagtingsledamot, Finström	734	2.088,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Lindholm Gun-Mari, sjuksköterska, Lemland	275	1.573,00	Hilander John, brandman, Eckerö Eriksson Pär, företagare, Mariehamn	85 57	314,60 262,17
Nordlund Roger, lantråd, Mariehamn	304	1.553,50	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Sundback Barbro, psykolog, Mariehamn	230	1.513,00	Winé Göte, fältare, Sund Beijar Christian, socionom, Mariehamn	105 105	378,25 302,60
Sjögren Katrin, sjukskötare, Mariehamn	293	1.392,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Jansson Roger, diplomekonom, Mariehamn	273	1.233,00	Jansson Dennis, entreprenör, företagare, Jomala Williams Karl-Erik, vd, Lemland	110 80	308,25 246,60
Eriksson Anders, jordbrukare, Jomala	284	1.070,00	Eklund Brage, jordbrukare, Eckerö	154	356,67
Mattsson Åke, polis, Finström	247	1.044,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Englund Anders, jordbrukare, Vårdö	301	1.035,67	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Eriksson Roger, landskapsåklagare, lagtingsledamot, Jomala	246	835,20	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Sundman Danne, företagare, Lemland	218	786,50	Hilander John, brandman, Eckerö Eriksson Pär, företagare, Mariehamn	85 57	314,60 262,17
Karlsson Runar, landskapsregeringsledamot, Saltvik	241	776,75	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Gunell Camilla, kulturarbetare, fil.mag., Mariehamn	213	756,50	Winé Göte, fältare, Sund Beijar Christian, socionom, Mariehamn	105 105	378,25 302,60
Perämaa Mats, företagare, lagtingsledamot, Kumlinge	220	696,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Thörnroos Veronica, hälsovårdare, Brändö	189	621,40	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Ehn Johan, utbildningssamordnare, Mariehamn	239	616,50	Jansson Dennis, entreprenör, företagare, Jomala Williams Karl-Erik, vd, Lemland	110 80	308,25 246,60
Eklöw Raija-Liisa, röntgensköterska, lagtingsledamot, Lumparland	155	596,57	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Jansson Harry, kommundirektör, pol.mag., Jomala	213	535,00	Eklund Brage, jordbrukare, Eckerö	154	356,67
Karlström Fredrik, företagare, Jomala	204	524,33	Hilander John, brandman, Eckerö Eriksson Pär, företagare, Mariehamn	85 57	314,60 262,17
Erland Olof, ingenjör, ekonom, Finström	133	522,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Carlson Gun, hälsovårdare, Hammarland	170	517,83	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Aaltonen Carina, verksamhetsledare, Jomala	140	504,33	Winé Göte, fältare, Sund Beijar Christian, socionom, Mariehamn	105 105	378,25 302,60
Sjöstrand Leo, elektriker, Mariehamn	99	464,00	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Slotte Roger, skogsbruksingenjör, Jomala	151	443,86	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70
Sundblom Torsten, matros, Föglö	97	417,60	Sjölund Folke, pol.mag., Mariehamn Lundberg Margaret, sjukskötare, Brändö	77 66	379,64 348,00
Strand Jörgen, landskapsregeringsledamot, Jomala	144	411,00	Jansson Dennis, entreprenör, företagare, Jomala Williams Karl-Erik, vd, Lemland	110 80	308,25 246,60
Nordberg Mika, företagare, Jomala	101	393,25	Hilander John, brandman, Eckerö Eriksson Pär, företagare, Mariehamn	85 57	314,60 262,17
Mattsson Jan-Erik, elektriker, Eckerö	130	388,38	Eliasson Torbjörn, fil.kand., Saltvik Lindström Henry, vd, jordbrukare, Saltvik	130 120	345,22 310,70

Mariehamn den 23 oktober 2007

Centralnämnden för lagtingsval

Dan-Erik Woivalin, ordförande Casper Wrede, sekreterare

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

EFTERLYSNING

Alla ni som har hjälpmedel hemma
(t.ex. rullstolar, korsetter, TENS-apparater) **som inte används.**

Vänligen returnera dessa till Hjälpmedelsutlåningen på Gullåsen.

Vi har öppet må-fre kl. 8-12 tel. 538 466

► ÖVRIGT

Ålands lagting

sammankommer till högtidlig avslutning av lagtingsperioden 2003-2007 onsdagen den 31 oktober 2007 enligt följande:

Kl. 10.00 Arbetsplenum
Kl. 12.00 Gudstjänst i St Görans kyrka.
Församlingspastor Maria Båsk
Kl. 13.00 Lagtingets avslutningshögtidlighet.

Det för lagtingsperioden 2007-2011 **nyvalda lagtinget sammankommer** torsdagen den 1 november 2007 enligt följande:

Kl 12.00 Plenum. Val av presidium
Kl 13.00 Gudstjänst i St Görans kyrka.
Kontraktsposten Mårten Andersson
Kl 14.00 Lagtingets öppningshögtidlighet
Republikens president Tarja Halonen öppnar lagtinget
Platserna bör intas senast klockan 13.55
Efter öppningshögtidligheten bjuds de närvarande på kaffe
Kl 15.30 Plenum. Meddelanden.

Alla är hjärtligt välkomna att delta, särskilt i gudstjänsterna och i lagtingets högtidliga öppnande

Talmannen och ålderstalmannen

Granskning av fullmakter:
Onsdagen den 31 oktober 2007 klockan 15.00 granskar förvaltningschefen Rainer Åkerblom på landshövdingens uppdrag fullmakterna för medlemmarna i det nyvalda lagtinget. Granskningen äger rum i länsstyrelsens utrymmen.

NYANS ROS

...till **Henrik Appelqvist** som har ett gott hjärta och värnar om alla och som alltid finns tillhands när man behöver hjälp. En sådan läkare skall

man vara rädd om. Vivi-Ann.

...till **Eddy** och **Bifa** för trevlig perso-nal och utmärkt service! Sofie N.

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

lediganslår ett vikariat
som

LAGERCHEF

till centrallagret för
tiden 14 janauri - 31
december 2008

Lön enligt avtal.

I händelse av intern
rekrytering ledigan-
slås dessutom ett vika-
riat som

LAGERBITRÄDE

till centrallagret för
samma tid.

Lön enligt avtal.

Upplysningar för båda
vikariat ges av för-
sörjningschef Petter
Johansson tel. växel
535156.

Ansökan med bila-
gor sändes till Ålands
hälso- och sjukvård,
Försörjningschefen,
Postbox 1055, 22111
Mariehamn och skall
ha inkommit **senast
fredagen den 9 novem-
ber 2007.**

Mariehamn
den 24 oktober 2007:

**FÖRSÖRJNINGS-
CHEFEN**

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

Ålands hälso- och
sjukvård lediganslår
härmed en ordinarie
tjänst som

TEKNIKER

vid verksamhetsenhe-
ten Teknisk service.

Kompetenskraven för
tjänsten är följande:

Teknisk utbildning
med lämplig inrikt-
ning. Till arbetsupp-
gifterna hör bered-
skapstjänstgöring.

Lön enligt avtal.

Upplysningar ges av
tekniska chefen Bengt
Kalmer tel. 535398

Ansökan med bilag-
or sändes till Ålands
hälso- och sjukvård,
Tekniska chefen,
Postbox 1055, 22 111
Mariehamn

Ansökan märkt ”tjäns-
teansökan” skall vara
tekniska chefen till-
handa **senast freda-
gen den 9 november
2007.**

Mariehamn
den 24 oktober 2007

**FÖRSÖRJNINGS-
CHEFEN**

**Annonsera i
den tidning
du själv läser!**

► MÖTEN

Ålands
Cancer-
förening rf

HÖSTMÖTE

**onsdagen den 15
november kl 18.00**
på HandiCampen,
Skarpansvägen 30.

- Stadgeenliga
förhandlingar
- Kaffeservering

Välkomna!

Styrelsen

► ANBUD

SALTVIKS
KOMMUN

utbjuder på
entreprenad

**nedläggning av
avloppsledning**

ca 260 m självfallsledning
och ca 960 m pumped-
ning samt 2 pumpsta-
tioner.

Anbudshandlingar och
övriga upplysningar fås
från kommunkansliet
tel 489040.

Slutna anbud märkta
”Anbud avlopp” inläm-
nas **senast 5.11 kl. 16.00**
till kommunkansliet,
adress Lillängs 14,
22320 Ödkarby.

Tekniska nämnden

► LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

*Tekniska verken är en
av stadens största för-
valtningar med ca 115
personer.*

Vi söker nu en

städare

som på heltid är villig
att bli vår medarbe-
tare.

Tillträde enligt över-
enskommelse.

Lön enligt avtal.

Närmare information
om arbetet ges av
fastighetsdisponent
Clas Segerström, tel.
531521.

Ansökningarna skall
vara Tekniska verken,
fastighetsavdelningen
tillhanda **senast fre-
dagen den 16 nov. 2007
kl 15.00** under adress
Elverksgatan 1, 22100
Mariehamn.

Mindre utsläpp med fjärrvärme

■ **Per-Åke Petterssons**
insändare i NÅ den 25/10
visar att man som värme-
pumpsförespråkare lätt
förblindas av sin egen
övertygelse och inte vill ta

till sig allmänt vedertagna
begrepp.

För att ge en rättvis jäm-
förelse av koldioxidutsläpp
från en värmepump kontra
fjärrvärme, måste man se

Åländska aktiekurser

25.10.2007	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	600,00	1.000,00	45,00
M:hamns parti	1.800	–	100,00
M:hamns telefon	-	2.450	92,00
Eckerö rederi ab	40,00	41,50	1,50
Hildegård	52.000	-	3.000
C Rundberg	115,00	130,00	2,00
ÅTT	60,00	70,00–	1,00
Alfa	–	–	1.000

HELSINGFORSBÖRSEN			
Birka Line A	16,07	16,75	–
Birka Line B	15,03	15,60	–
Nordea	11,79	11,80	0,49
Nokia	27,12	27,13	0,37
Viking Line	41,50	42,00	0,55
ÅAB A	33,50	34,00	1,00
ÅAB B		26,30	26,80
1,00			

Det är varannandagshandel på börserna igen, upp ena dagen och ner följande. Rapporterna är ganska bra överlag, men makrosiffrorna är litet svaga, säger **Yngve Söderlund** på Ålandsbanken. När sedan dol-larn, räntorna och konjunkturerna i tur och ordning hamnar i fokus så står marknaden och väger. Just nu är dollarn när sin bottennotering och kronan, som låg under 9,10 har klättrat upp till 9,21. Orsaken är den svaga rapporten från Ericsson. Orkla står på 96 Nkr.

► LEDIGA PLATSER

*OPTINOVA AB är ett världsledande
åländskt företag specialiserat på till-
verkning av plastkomponenter för
medicinska tillämpningar. Vi är idag ca
140 personer.*

Vi söker en:

Automationsingenjör

Vill Du vara med om att utveckla högteknologiska maskiner som inte kan köpas på öppna marknaden?

Vår utvecklingsavdelning utvecklar, tillverkar och installerar maskiner och processer samt automationer för våra produktionsenheter. Vi arbetar i projektform i nära samarbete med våra produktionsavdelningar och våra kunder. Verksamheten expanderar och vi behöver förstärka med en automationsingenjör.

Som automationsingenjör kommer Du att delta i utveckling och vidareutvecklingsprojekt av processer, maskin- och automationsutrustning. Vi vill att Du har kunnande inom mekanisk konstruktion, pro-grammering, beredning/inköp och montering. Projekten avslutas med igångkörning, installation samt acceptanstest tillsammans med kund.

Vi söker Dig som har en ingenjörsutbildning med inriktning mot automation, mekatronik, data eller elektronik. Dokumenterad erfarenhet av automation är meriterande. Du bör ha goda programmerings-kunskaper av PLC, robotar och PC-system. Goda kunskaper i engelska är en förutsättning.

Är Du teknikintresserad och tycker att detta låter lockande är Du välkommen att söka ett spännande och intressant jobb med goda utvecklingsmöjligheter. Tillträde enligt överenskommelse.

För mer information ring utvecklingschef Roger Andersson telefon +358(0)18329227 eller +358 (0)405018042

Din ansökan och CV vill vi ha **senast den 16.11 2007.** Ange löneanspråk.

Ansökan sänds till personalchef Per Lycke, Industrivägen 5, 22410 GODBY, Åland.

Mer information om Optinova hittar du på www.optinova.com

OPTINOVA AB

Industrivägen 5, AX-22410 Godby, Åland
E-post: arbete@optinova.fi hemsida: www.optinova.com

på den primära energin som används och inte den köpta energin, som för en värme-pump förvisso är mycket mindre än den primära.

På marginalen, dvs den sist producerade elkraften i Norden består året runt av så kallad kolkondenskraft, det är tyvärr så illa. Från ett kondenskraftverk tas inte energin som går till kylvat-net tillvara. Elverkningsgra-den är 30 - 40 procent.

Kondenskraftverk byggs för att de har avsevärt lägre investeringskostnad samt att det inte alltid finns fjärr-värmebehov i närheten, i synnerhet inte under den varma årstiden.

I kraftvärmeverk, som vi har i Mariehamn, tas även kylvattnets energi tillvara. Investerings-kostnaderna är mycket högre än för kon-denskraftverk och det förut-sätter naturligtvis avsättning för fjärrvärmen.

Se följande förenklade beräkning:

1 kWh stenkol ger med kondenskraft 0,3 kWh el. Utsläppet från 1 kWh sten-kol är 354 gram CO2.

0,3 kWh el ger med vär-mepump 1 kWh värme. Ut-släppet således fortfarande 354 gram CO2. Värmepum-pen åter ju inte upp någon

koldioxid oavsett vilken värmefaktor den har.

Alltså ger 1 kWh stenkol via kondenskraftverk och värmepump 1 kWh värme.

1 kWh fjärrvärmeproduk-tion i Mariehamn orsakade år 2006 utsläpp av 191 gram CO2.

Den som skulle byta från fjärrvärme till värmepump orsakar således ett kraftigt ökat utsläpp av CO2.

Naturligtvis betyder detta i logikens namn att den som byter från direktel till värmepump minskar sitt utsläpp av CO2. Ännu mer minskar utsläppet om man kan byta från direktel till fjärrvärme.

Detta har jag påpekat tidigare i insändarrepublik till **Anders Jansson** i Dalbo, men det verkar inte gå hem hos alla.

Men det var ju inte det som diskussionen från början handlade om utan det var AJs avtalade fjärr-värmeanslutning. Numera verkar insändarna mest vara ägnade att gratis marknads-föra enskilda värmepump-företag och spara annons-pengar samtidigt som man sprider felaktiga uppgifter om Mariehamns Energi Ab.

Henning Lindström
Mariehamns Energi Ab

Felresonerat om sjöfartsstöd

■ **Ännu en gång** sjunger harmonierande duetten **Lind-bäck-Erland**. För det första tog **Peter Lindbäck** under-statssekreterare **Turunens** besök som tillfället att invol-vera sig i valkampanjen under rubriken ”Åland är tärande”. Därmed stödde han liberaler-nas linje under kampanjen. Två dagar senare såg vi insändaren ”Vem betalar sjöfartsstödet?” från **Olof Er-land** (Nya Åland 19 oktober), då liberal lagtingskandidat.

Båda två upprepade samma felresonemang. Sjöfartsstödet har varit bestämt av staten för hela landets sjöfart, i hela landets intresse. Därför finan-sieras stödet från hela statens skatteinkomst. Debatten kring skatteövertagande sker, så vitt jag vet, i kontexten att Åland fortsätter att vara ett landskap.

Man kunde kanske ac-ceptera att om och när inga skattepengar skulle fortsätta att strömma från Åland till staten, då skulle staten inte fortsätta att bära den totala kostnaden av stödet för de åländska rederierna, men kunde då kräva något bidrag från landskapet proportion-nellt med Ålands skatte-in-komst relativt hela Finlands.

Men av det följer inte att landskapet skulle överta hela den ”åländska” kost-naden, för att i princip inget ”åländskt sjöfartsstöd” finns; det finns bara en åländsk del av landets sjöfartsstöd.

Att resonera att ersättning-en av ”klumpsummesyste-met” med skatteövertagande måste vara ackompanjerad av övertagande av hela statens stöd för åländska sjöfarten är samma sak som att resonera att landskapet samtidigt skul-le bli självständigt stat. Inte ens ÅF har än gått så långt.

Robert Horwood

**Kattpojkar
söker nya hem!**

Grå/vit
pojke,
född
vecka 30

Svart/vit
pojke,
född
vecka 33

Randig pojke,
född vecka 33

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net eller
RING JOURTELEFONEN
0457 3424 850
vardagar 18-20, samt helger 12-15

Ålands djurskyddsförening rf
Nya Åland

TV-programmet

fredag 26 oktober

**7.00 Gomorron Sve-
rige** [89517404]

10.30 UR-program
[2698713]

13.00 Rapport [54305]

13.05–13.35 Små grytor

har också öron (R) [502626]

15.00 Videokväll hos Luuk (R)
[69797]

16.00 Argument (R) [69733]

17.00 Rapport [64607]

17.10 Gomorron Sverige
[300404]

18.00 Plus (R) [4249]

18.30 Niklas mat (R) [2268]

19.00 Bolibompa [7794]

19.00 Hotell Kantarell [713]

19.30 Fåret Shaun [33591]

19.35 Häxan Surtant [699775]

**19.55 Wallace & Gromit: Mag-
nifika mackapärer (R)** [3011539]

20.00 Bobster [997]

20.00 Barda [997]

20.30 Rapport [268]

21.00 Doobidoo [55317]

Musikalisk frågelek. Del 8 av
12. Nanne Grönvall, Björn Skifs,
Viktoria Tolstoy, Peter Apel-
gren. Även 27/10.

22.00 Miffo [570881]

FILM Svensk romantisk kom-
edi från 2003. Prästen Tobias
arbetar i en av Stockholms
slitna förorter. Han träffar Ca-
rola som bor hos mamma och
lever på socialbidrag. Förhåll-
landet skapar komplikationer
då han själv redan har en
fästmö. Bredbild. I rollerna: Jo-
nas Karlsson, Livia Millhagen,
Ingvar Hirdwall. Regi: Daniel
Lind Lagerlöf.

23.35 Rapport [5129881]

23.45 Kulturnyheterna (R)
[2921794]

23.55 Svensson, Svensson (R)
[8568930] Svensk komediserie

från 2007. Del 5 av 13.

0.25 Mia och Klara (R) [35350]

Svensk humorserie från 2007.

0.55 Safety of objects [3706599]

FILM Brittisk-amerikanskt
drama från 2001. Filmen skild-
rar fyra grannfamiljer. Paul
ligger i koma och sköts av sin
mor. Helen är trött på sitt liv. I
rollerna: Glenn Close, Dermot
Mulroney, Jessica Campbell.

**2.55–8.00 Sändningar från
SVT24** [10171331]

**10.00 Moderaternas
partistämma**
[80388591] Direkt

från Gävle.

16.35 Veronica Mars (R)
[2512423]

Amerikansk dramaserie från
2006.

**17.20 Folk, rock och folkbarock
(R)** [1593404] Veckans konsert.

18.20 Nyhetstecken [3553249]

18.30 Oddasat [14779]

Samiskspråkiga nyheter.

18.45 Uutiset [3925607]

Finskspråkiga nyheter.

18.55 Regionala nyheter
[6887620]

19.00 Aktuellt [77423]

19.15 Go'kväll [700775]

Magasin. Middagsvärd är sång-
erskan Arja Saijonmaa. Musik
av Peter Jöback. Bok- och film-
tips. Programledare: Ragnar
Dahlberg.

20.00 Kulturnyheterna [16336]

20.10 Regionala nyheter
[8368046]

20.30 Eldsjälar [6959]

Danskt reportage från 2006.
Den folkkära borgmästaren.
Tove Larsen är borgmästare
i Rodekro. Hon har skapat
förtroende hos invånare och
näringsliv.

21.00 Tillflykt [41626]

K special. Dokumentär. Vad
har en före detta punkmusiker,
en äldre fotograf, en död
författarinna och Västerbotten
med varandra att göra? Hitta
svaren i veckans "K special".
En film med David Sandström,
Sune Jonsson och Sara Lidman.

22.00 Aktuellt [61643]

22.25 A-ekonomi [6717881]

22.30 Musikbyrån live [9423]

Musikmagasin. Konsert med
Of Montreal på Debaser i
Malmö.

23.00 Sportnytt [24978]

23.15 Regionala nyheter
[5160626]

23.25 The wire [5782713]

Amerikansk kriminalserie från
2006. Del 7 av 13. Unto others.
Omar lever farligt i fängelset.
Den nyvalde borgmästaren
Tommy Carcetti tillträder sitt
ämbete. Även 27/10.

**0.25 Studio 60 on the Sunset
Strip** [6223114] Am dramaserie
från 2006.

1.10 Gunnels gröna (R) [3489909]

1.40–2.10 Bästa formen (R)
[8424534]

7.30 Beverly Hills
[7862572]

**8.25–8.55 Home and
away** [3705591]

9.55 Montel Williams show
[4706539]

10.50 Våra bästa år (R) [8463133]

11.40 Oprah Winfrey show (R)
[4327065]

12.30 Rachael Ray [7854626]

13.25 Momento [6842930]

13.50 Våra bästa år [6924189]

14.40 Oprah Winfrey show
[1058065]

15.35 Cityakuten [6245997]

16.30 Nanny [852910]

17.00 Missing [799510]

17.55 Hidden palms [5650997]

18.50 Ensam mamma söker (R)
[7073959] Svensk realityserie

från 2007. Del 8 av 10. Mögelsås,
fartupplevelser till havs och
ärliga kärleksbedryelser.

19.50 Update [7795336]

19.55 Allt för byn [4320249]

Svensk realityserie från 2007.
Kalabaliken i Antalya.

20.55 The Riches [9787930]

Amerikansk dramaserie från
2007. Del 4 av 13. Den riktige
Doug Riches ex-fru riskerar att
avslöja familjen.

21.55 Update [7781171]

22.00 Extra extra! (R) [148442]

Svenskt underhållningspro-
gram från 2007. Avsnitt 6 av 10.

22.30 Pelikanfallet [92511591]

FILM Amerikansk thriller från
1993. Juridikstudenten Darby
Shaw har en teori om vilka som
ligger bakom mordet på två
domare i högsta domstolen.
Teorin visar sig vara livsfarlig
för henne själv och hon tvingas
gå under jorden. En journalist,
Gray Grantham, visar intresse
för hennes fall. I rollerna: Julia
Roberts, Denzel Washington,
Sam Shephard. Text-tv 690.

1.10 Cherry Falls [1012911]

FILM Am thriller från 2000. En
seriemördare härjar på Cherry
Falls Gymnasium. Endast
oskulder blir hans offer. I rol-
lerna: Brittany Murphy,
Michael Biehn, Gabriel Mann.

2.40 Time and Tide [20892244]

FILM Kinesisk action från

2000 med Nicholas Tse, Wu
Bai, Candy Lo.

4.50–6.10 Tempo [9539331]

FILM Fransk-kanadensiskt
drama från 2003 med Melanie
Griffith.

**6.30 Äntligen hälsa
– yoga (R)** [9842572]

6.50 Nyhetsmorgon
[18675997]

11.00 Nyheterna [962404]

11.05 Efter tio [2999539]

12.00 Nyheterna [352620]

12.05 Efter tio [7397242]

12.30 Jackpot [7852268]

13.25 Hem till gården [869133]

13.55 Nyheterna [5325881]

14.00 Trav: Dagens rätt [677539]

14.30 Nya tider (R) [645930]

15.00 Doktorn kan komma (R)
[214404]

15.50 Nyheterna [5183794]

15.55 Kung av Queens (R)
[7938084]

**16.20 Tredje klotet från solen
(R)** [1981084]

16.50 Will & Grace (R) [2191171]

17.10 That '70s show (R)
[456268]

17.40 Dawson's creek [5635688]

18.35 Advokaterna (R) [276084]

19.05 Keno [2651797]

19.10 Advokaterna, forts (R)
[263355]

19.30 Ekonominyheterna
[570607]

19.45 Lokala nyheter [797997]

20.00 Nyheterna [126220]

20.30 Postkodmiljonären
[125591]

21.00 Idol 2007 [100442]

Svenskt underhållningspro-
gram. Del 19 av 25. Jury: Peter
Swartling, Daniel Breitholtz
och Kishti Tomita.

22.30 Fredag hela veckan
[145355] Svenskt humorpro-

gram. Del 4 av 10. På scen: Katie
Melua. Första akten.

**23.00 Nyheterna, sporten
och vädret** [835171]

23.25 Idol 2007 [7206978]

Resultatet redovisas.

23.40 Fredag hela veckan
[7566607]

Andra akten

0.15 Jordan, rättsläkare
[1650398]

1.05 Vem tar vem [2923718]

FILM Brittisk komedi från
1999. I rollerna: Catherine
McCormack, Douglas Hens-
hall, Kathy Burke.

3.05 Epoch [1733602]

FILM Amerikansk science fic-
tion från 2000. I rollerna: David
Keith, Ryan O'Neal, Stephanie
Niznik.

4.40 Singel [5890783]

5.30 Lättlagat (R) [9405114]

5.55–6.35 Lättlagat (R) [7258060]

**6.00 X3M: God mor-
gon med A-laget**

**10.00 Ramp om his-
toria**

10.30 Zon5: Station T (R)

**11.00–11.30 På tal om matte
(R)**

**14.05–16.35 Den stora näs-
dagen**

16.40 Arkivpärlor (R)

17.14 Kortnytt

17.15 Zon5: Station T (R)

**17.45 Buu-klubben: I Mu-
mindalen**

Finsk-japansk tecknad serie.

Del 18 av 63.

18.15 Tv-nytt

18.30 Obs

Aktualiteter.

19.00 Familjen i fokus

Del 8 av 8. Livets mening lig-
ger i familjen.

**19.30 Seportaget: Glädjen
att köpa (R)** Dokumentär

från 2007. De som drabbats
av glädjen av att köpa berät-
tar om den kortvariga och
underbara lyckan samt den
oundvikliga baksmällan som
följer.

20.00 Tv-nytt

20.20 Sportnytt

20.25 Mäklarna

Svensk dramakomediserie.
Del 8 av 12. Vilma gör allt för
att få tillbaka sin lägenhet. Kaj
tror sig kunna göra världens
kap när han får uppdraget att
sälja en 12-rumsvilla.

20.55 Cleo

Svensk dramakomediserie.

21.25 Live från Abbey Road

Brittisk musikserie. Vi be-
söker den berömda inspel-
ningsstudio Abbey Road i
London.

**22.15 Dokumentären: Ingen
fruktan i kampen mot aids**

Italiensk dokumentär. Om
Catherine Phiri, en hiv-
smittad sjuksköterska från
Malawi, och hennes modiga
kamp mot aids och fördo-
marna kring sjukdomen som
numera är den största döds-
orsaken i Afrika.

23.10 Kvällsnytt

23.15 Oddasat

Nyheter på samiska. Svensk
text.

23.30–0.15 Eftersnack

Smart snack – och en och an-
nan banalitet.

**Se
det
med
egna ögon!**

På webben och IPTV

www.24.ax

**TV ÅLAND
INFOKANALEN**

Greven av Källskär.
En dokument från Kökar, om
särlingen och skäret.

På kvällen kl 20.00 över Smedsböle

Lätt till fest á la Forss.

På mångaas begär visas det
första av Forssens matprogram.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programle-
dare: Eva Ericsson. **6.50** Beträktelse.
Av Karin Sandholm. Även 20:40.

6.55 Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30**
Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30**
Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten:

Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45**
Sagostunden. Sista delen av sagan om
De märkvärdiga skorna, skriven av Hjal-
mar Bergman. Veckans samtliga avsnitt
sänds i dag 12:30. **10.00–14.00** Mitt-
pådan. Programledare: Tom Wiklund.

10.30 Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt.

11.40 Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10**
Evenemangstips. Även 18:15. **12.15**

Kulturen. Även 17:45 och söndag
9:15. **12.30** Sagostunden. Samtliga
avsnitt av sagan om De märkvärdiga
skorna, skriven av Hjalmar Bergman
och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans
samtliga avsnitt representeras. **13.00**

Ålandsnytt. **13.03** Veckans gäst. Pro-
gramledare Tom Wiklund. Även lördag
13:00. **14.00** Ålandsnytt. **14.03–**

16.00 Firarmix. Programledare: Uffe
Andersson. Ring direkt till programmet
17855, messa 0457-0017855, faxa
26520. Förhandshälsningar: Ring 26

060, e-posta: firarmix@radiotv.ax,
postadress PB 140 22101 Mariehamn.

15.00 Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fort-
sätter. **16.00** Aktuellt. **16.10–17.45**
Åland i dag. Programledare: Therese

Wahlgren. Nyhetsmagasin med repor-
tage, intervjuer och debatter. **17.00**
Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kul-
turen. Repris. **18.00</**

Nyankortsvinnare:
Isabell Backman
Mariehamn
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Har vi valt in en lagtingsman som tror att det är medelhastigheten som gäller på våra vägar?”
MESSARE

Oetiskt och omoraliskt av Erland

■**Radionyheter**na berättar att tidigare näringschefen **Olof Erland** från och med 1 november lyfter både lagtingsmannaarvode om drygt 30.000 euro/år, samt ersättning (för förlorad inkomst) från landskapsregeringen om ca 75.000 euro/år.

Vem skrev egentligen avtalet med OE om avgångsvederlag när han fick sparken? Finns

det inte jurister att tillgå vid landskapsregeringen när sådana avtal skall skrivas? Varför innehöll den inte en klausul om att ersättningen endast skulle utgå om OE inte hade andra ”löneinkomster”?

Dessutom anser jag att det är både omoraliskt och oetiskt av OE att som lagtingspolitiker utnyttja och hävda sin rätt

till dubbla inkomster av våra skattemedel. I synnerhet som många av våra pensionärer lever under fattigdomsränsen.

Jag är övertygad om att Olof Erland kan befrias från bördan av att ta emot avgångsvederlaget från landskapsregeringen om han anhaller om det till nya lantrådet!

Runa Lisa Jansson

Redaktionen har bett Olof Erland om en kommentar:

– Beslutet om min tjänstledighet med full lön togs av landskapsregeringen i plenum (hela landskapsregeringen)

Jag påtar mig ingenting omoraliskt eller oetiskt i ärendet. Det faller helt på landskapsregeringen som med hot pressade mig att acceptera ett avtal. Om nuvarande landskapsregering

avser att göra någonting i frågan känner jag inte till.

I avvaktan på Justitiekanslers behandling av klagomål angående landskapsregeringens agerande kommer jag att deponera en del av lönen på ett särskilt bankkonto.

Olof Erland
näringschef
och lagtingsledamot

Ser fram emot mer!

■**Mitt morgonhumör** tillåter mig eventuellt att småle men absolut inte att skratta. Men nu har nåt unikt inträffat under mitt snart 50-åriga liv. Jag skrattade så pass att en liten tår bröt fram i ögonvrån. Tack **Harry Jansson!**

Jag hoppas att du vill utveckla dina tankar om ”medelhastighet i området”. Kanske vi snart får ta del av ett förslag till ändrat system gällande hastighetsbegränsningar. Systemet kunde ju byggas på medelhastighet, (ev. kunde man kompenseras av bevisat snigelläkande under kalenderåret, dåliga matte-kunskaper?) dokumenterat intresse/ ointresse för bilar, (traktorer?, mopeder?) budget- och övriga möten (spännande fotbollsmatcher på TV, hetsiga familjegräl, sexuella aktiviteter kvällen/natten innan etc.) Nån kunde hävda att storleken på fötterna skall beaktas och närheten till eventuella djur.

Nåja, här har vi verkligen nåt att debattera. Jag ser fram emot fler glada morgonstunder. Än en gång: Tack Harry!

Ingemar Snickars

Vem samlar in all valreklam?

■**Tack till** alla er som kandiderat till kommunal- och lagtingsvalet i år. Ni har verkligen varit flitiga med att fylla min postlåda med valreklam.

Ni har alla berättat hur viktiga miljöfrågorna är för er och det är ju i sig jättebra,

men nu är valet över och här sitter jag med ett berg av papper som jag inte riktigt vet vad jag skall göra med. Elda upp det får jag inte, då begär jag miljöbrott.

Återvinningsstationen är nedmonterad (fanns 3

km härifrån) så nu blir jag tvungen att cykla till Norrböle med alltsammans. Men då min hälsa börjar bli skral och det är så mycket papper så snälla ni kan ni inte göra så som de gör i stan efter tjugondagknut – de ställer ut

sin julgran som sen hämtas upp för flisning.

Jag kan tänka mig att sortera allt papper i olika partihögar om det blir lättare för er då. Men eftersom alla oavsett partibeteckning vill arbeta för en bättre miljö

så kan ni säkert komma överens om vilket parti som ”städar” vilken kommun. Jag sätter ut mina påsar vid postlådan nästa måndag kl.12.00 för den hittar ni ju till

”Tanten på landet”

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Bra skrivet i din krönika (pappa + pappa), Karin! Och förresten vad är normalt!? **0457.**

■ ■ Nää, inte är GHS-lärare så dåliga. **0457.**

■ ■ Är du blonda kille med röd fleecetröjan som målade idag på Mathishallen singel!? **Stamkund.**

■ ■ Kliv av nu Babsan och visa lite respekt för en gångs skull! **En f.d sosse.**

■ ■ EU:s perspektiv: Det är mera djurplågeri att skjuta sjöfågel på våren än att ha tupp- och tjurfäkting i Spanien. Det är också helt dumt och förbjudet att sälja snus på Ålandsbåtarna, det är däremot helt okej att öppet sälja knark och sköna svampar i olika former i Nederländerna. Vad kommer härnäst? **Mvh EU-Hjälten.**

■ ■ Söt tjej som jag mötte vid fart-hindret ut mot Ytternäs i en silverfärgad Renault. Singel? **Killen i den röda Mazdan som undrar.**

■ ■ Ordningen återställd på Sottunga. Släpp ingen djävel över bron. Bättre lycka nästa gång Merja. **0457.**

■ ■ Tack Karin Erlandsson för din välskrivna ledare 24.10! Precis som du skrev så måste man reagera när någon yttrar sig så där! **Lärare.**

■ ■ Jag tycker du är vacker genom mina ögon, dessa ögon jag ser dig med, dessa ögon faller tårar för dig då saknaden kommer. Dessa ögon beundrar din skönhet, dessa ögon vill se dig hela tiden, är detta kärlekens ögon så vill jag aldrig blunda. **0457.**

■ ■ Tänk på om du själv skulle ha en mamma som är av det manliga könet. En pappa som är kvinna? Homosexuella är säkert inte dåliga föräldrar. Men det handlar inte om dem. Det handlar om barnet. Man kan sympatisera hur mycket som helst jag har inget emot homosexuella. Däremot har barnet rättigheter vilka vi bör sörja för och ta ansvar. Vi kan inte rädda alla barn. Adoption kunde tillåtas under samma förutsättningar som för hetero. Dvs samma regler för alla. **Mamman.**

■ ■ Gud vad Macke på Wirenius är snygg. **200 kg kärlek.**

■ ■ Snälla Olof Erland! Skänk ena lönen till mig! **050.**

■ ■ Till Karin: ska du ställa upp i val? Alla har rätt till en åsikt. Även du. Men du har ingen rätt att kritisera mitt varande, hur jag är. Du har ingen aning. Jag vill att människor ska vakna, ta ställning. Alla människor har rätt att vara som de är. Läs de 2 sista raderna du skrivit. Lev så och du kanske faktiskt lär dej något. **Mamman.**

■ ■ Vem är du som undrar om jag är singel? **7b.**

■ ■ Vem var det i Hammarland som bara lånade ut hästsläpet till islänningar. Har tappat bort dit namn. **Ring gärna 0457 361 3626.**

■ ■ Jag saknar dig! </3 **040.**

■ ■ Det finns olika saker att reta sig på. Karin retar sig på "Mamma t 4"

medan jag retar mej på EU-diktaturens förtryck så jag skulle kunna mörda. **Lennart.**

■ ■ Verkligt tråkigt att Tobben förlorade, han är klok, ambitiös och sansad. Lotterivinnaren har inte mycket att komma med. **Bedrövad.**

■ ■ Snälla Eckerölinjen det kommer att bli problem för oss yrkestrafikanter om ni inte sätter in extraturer från Berg-hamn. Ps sänk priset på enkelbiljetter. **0457.**

■ ■ Finns det nån singelkille ledig i den här byn, snart är vintern här och det skulle vara roligare att vara två. **Singel kille 20+.**

■ ■ Harry Jansson körde för fort före 50-skylliten också, de är 70 km där. **0457.**

■ ■ Till Harry och Åke. Skulle ni ha större fötter skulle ni kanske ha fått tillsägelse... **Mvh stl.47**

■ ■ Var köper man biljetter till Marie-parks Halloween i år? **Undrande.**

■ ■ På gamla brandkärsmuseet är det mer aktivitet än någonsin! Nya unga krafter sopar så dammet yr. Du som undrar, åk dit och titta! **0400.**

■ ■ Du singelkvinna. Kom till Marie-bad på mysfredag. Värt att testa. Man vet inte vem som dyker upp bakom hörnet. **Mvh blyg singelkille.**

■ ■ Miljötänkande har gått framåt. En snabb ökning med cyklande lagtingskandidater. **040.**

■ ■ Stöd Olof Erland och tänk efter i stället för att vara misstrogna. Jag tycker han ska välja näringschefslönen. Han är utbildad och planerade förmodligen kommande år med att jobba som näringschef och med den lönen. Sedan blir han "utköpt"... lds inte gå in på den horribla historien. Då är det inte rätt att han ska behöva sänka sin lön bara för att han inte ville gå hemma. Beundra i stället honom för att han ställde upp och blev invald i lagtinget. Då han hade kunnat välja att gå hemma med full lön. Skäms på er som inte tänker bredare. **0457.**

■ ■ Mamma till 4 barn, bra skrivet. **Lotta.**

■ ■ Tur att Mika N har hittat på en hjärtefråga i efterhand! Lägre tv-licens till pensionärerna! Hoppas att det var många gamla som röstade på dej med facit i hand. Rätt åt barnfamiljerna att

de ska betala mer - de har nog råd! I synnerhet om barnbidraget höjs som en del andra inom partiet lovat "jobba" för. Mer stora skyltar och mer varmkorv, mer gula bilar och mer äppelcider i nästa vall! Då får man in folk i lagtinget som har visioner och vet vad dom ska jobba för! **Bunden väljare.**

■ ■ Ålands framtid ser inte så ljus ut med tanke på att någon som inte ens borde ha körkort sitter och bestämmer... **Medelhastighet och inte intresserad av bilar, my ass.**

■ ■ Har vi valt in en lagtingsman som tror att det är medelhastigheten som gäller på våra vägar? Då skulle man ju kunna köra 80 på ett 50 område om man sedan saktar ner till 20... **0400.**

■ ■ Nyinvalda politiker för tunnel, och andra. Var snälla och läs Grönstrands insändare. Kommentarer? **Orolig föglöbo.**

■ ■ J Grönstrand: tack för ett briljant inlägg i tunneldebatten. **0400.**

■ ■ Eckerö kommun suger! **0457.**

■ ■ Jaha, nu har navelskådarna fått en till medlem i klubben eller varför är Lampi Nicke på Ålandstidningens första sida varje vecka nuförtiden? **0400.**

■ ■ För Karin Erlandsson är det inte nog med det övertag en tidning(sreporter) redan har gentemot oss andra. Hon måste dessutom ta till ord som "korkade åsikter", "absurda argument" och "stupiditet" för att riktigt klubba ner en messare som vägar ha en annan åsikt om homopar som adoptivföräldrar. Att förlöjliga på detta sätt är att använda sej av en av de sju (manliga?) härskarteknikerna. Inte vackert! Undra på att många skriver anonymt om sånt här. **040.**

■ ■ Jag saknar en helsvart katt med rött halsband ring 0457 345 66 14 eller 040 508 08 63 **Richard.**

HÄLGE

ZITS

”Ett krav på garanterade finlandssvenska och åländska mandat i EU-parlamentet skulle ha varit ett stiltigt utnyttjande av situationen.
TOM GULLBERG I HBL OM RUMÄNIENS
KRAV PÅ KYRILLISK SKRIFT PÅ EUROSIEDLARNÄ

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bland folk Harriet Tuominen

Det var en gång

Det var mycket en gång. Och så glömdes en del, annat bara försvann.
Men när syster, systerson och jag för en tid sedan gick igenom mammas hushåll för att plocka bort sådant som andra inte skulle ha så dök ett och annat upp.
Systersonen hittade en urgammal men perfekt fungerande köksmaskin, hushållsassistensent hette det på 1940-talet, i en skrubben på vinden. Jag tror mig veta att familjen nu använder köttkvarnen för att mala hundmat.
Lätt nyfiken tittade också jag in i skrubben och såg något märkligt. En samovar. Gråbrun och ful, dessutom rätt så stor. Men jag släpade fram den, för någon samovar (ryske teök) har aldrig förekommit i huset. Inte som jag kan minnas.

Maken har vissa böjelser. Samovarer är en av dem. Så apparaten fraktades till Mariehamn för möjlig renovering.
Jag hade vid en första blick konstaterat att den saknade behållare invändigt, behållare för tevattnet. Man kunde nämligen se rakt igenom den när man lyfte på skorstenen.
Jag hade naturligtvis fel. Behållaren sitter runt skorstenen. Det kunde en kännare av samovarer se nästan med en gång. Kännaren skruvade bort locket och plockade fram putsgrejer och plötsligt hade vi ett blankt och fint mässingslock med inskription. Den har vi inte försökt tyda än. Den är kyrillisk.

Så gick det en tid och familjens samovarkännare fick ett nytt ryck. Nu skulle resten gås igenom. Och medan jag dammsög på annat håll i huset blev jag inkallad för att se. Han hade lyckats öppna luckan till eldstaden, där det fortfarande fanns koll! Nu är det bortputsat.
Resten av apparaten är nu också putsad, men ännu inte in på bara mässingen. Det krävs en hel del mer jobb för att få allt att blänka.
Det vi har kunnat konstatera är att apparaten är intakt. Alla delar finns där. Om man slår vatten i behållaren, laddar med kol och tänder på så får man hett vatten. Och upptill lyfter man på ett litet lock och hittar en behållare för själva tekannen.
Frågan är vem som vågar sig på att dricka teet. Knappast jag. Först behöver behållaren förtennas,, för det har helt påtagligt gått ett antal år sedan senast.
Fram till dess får den stå och blänka till ingen nytta.
Jag hoppas den gillar det aningen bättre än att stå i en skrubben, även om nyttan är den samma.

Är det rationellt att rationalisera bort jordbruket?

Ny stödperiod? Just nu går debatten het kring det fortsatta stödet till jordbruket i södra Finland. Ledarskribenten utgår från att det blir en fortsättning, det går inte att klippa av ett stöd hux flux. Men det kan minska. Med hur mycket vet vi med säkerhet nästa gång det är dags för vårbruk.
Arkivfoto: ULF WEMAN

Skall jordbruket i södra Finland ha stöd? Eller skall det läggas ner? Skulle inte hela EU gynnas av att var och en region satsade på det man är bäst på just där?

Debatten går het just nu på rikssidan om stödet till jordbruket i södra Finland. Avtalsperioden löper ut vid årsskiftet och ännu vet ingen hur mycket som betalas ut i stödpengar de närmaste åren. Det hela blev inte bättre av att jordbruksministrarna i Sverige och Danmark uttalade sig mot stödet i Finland.
Och så kom till råga på allt jordbrukskommissionären Mariann Fischer Boel med de åländska vindruvorna. Vad skall man tro?
Som det ser ut utåt så är kommissionen i år mindre intresserad än någonsin att förlänga Finlands rätt att betala ut det så kallade 141-stödet. Det var inte lätt för fyra år sedan heller. Lantbruksorganisationerna gick den gången med på uppgörelsen med långa tänder, precis som nu.
En sakkunnig, en professor vid Helsingfors universitet, påstod i radions morgonnyheter i går att Finlands anslutningsavtal är så ludigt skrivet så man kan tolka stödets framtid som man vill. Den som vill läsa avtalet så att stödet får betalas ut för all framtid kan göra det. Den som vill se det som ett övergångsstöd kan göra det.
EU-kommissionen vill helt klart det senare. Kommissionär Fischer Boel anser att avtalet är entydigt och att stödet är tänkt för en övergångsperiod. Den perioden har nu pågått i 13 år.

Men oavsett vad Sverige eller Danmark tycker, oavsett vad Fischer Boel säger om vindruvsodling på Åland så upphör inte stödet till jordbruket. Däremot finns det inga

garantier för att det förblir lika stort som nu.
Så länge skattebetalarna i Finland är redo att betala för ett jordbruk i södra Finland, så länge är också regering och riksdag redo att arbeta för stödet. Trots att EU hela tiden har ansett att det skall tas bort inom loppet av ett antal år så finns det kvar, något naggat i kanten men dock.
Det skulle onekligen kännas ologiskt om stödet till södra Finland förbjöds av EU och jordbruket måste läggas ner som följd av det medan det skulle fortsätta att betalas i de nordligare och mindre produktiva delarna av landet.
Samtidigt är det svårt att tro att det sydliga jordbruket skulle vara dödsdömt om 141-stödet mot förmodan skulle tas bort. Den summa man diskuterar är i runda tal 94 miljoner euro. Det är mycket pengar, men om man jämför det med det totala stödet till jordbruket, som enligt uppgift ligger på omkring 2 miljarder, så är det inte en så väldigt stor summa i alla fall. Stödet till jordbruket försvinner inte.
Däremot är det ofrånkomligt att jordbrukets inkomster har minskat. Sett ur den vinkeln förstår man mycket väl att var och en slår vakt om sitt. Pengarna behövs för att hålla verksamheten igång. Vi hade infört valet en debatt om ekologisk mjölk på Åland. Problemet är inte bara att mejeriet inte har råd med två mjölklinjer. Ekologiska mjölkgårdar kräver större arbetsinsatser. Många arbetar redan nu fullt ut, de orkar inte mer. Och som priserna ser ut i dag har de inte råd att anställa folk. Moment 22.

Idén med EU är en stor gemensam marknad. Människor och varor skall kunna röra sig fritt. Så varför skall jordbruket i Finland stödas mer än i Sverige? Varför kan vi inte ta maten där den är billigast att producera? Varför påverka konkurrensen genom att bevilja en massa stöd? Skulle det inte vara till fördel för hela EU om var och en region inom EU gjorde det man är bäst på just där?
Att vi kan röra oss fritt inom EU lär ingen protestera emot. Men fortsättningen, hur många säger ja till den? Nästan ingen. Tanken skulle säkert gå att förverkliga om vi planerade väl och gav det hela tillräckligt lång övergångsperiod. Det har ju också gått att i stort sett avskaffa fisket.
Men vi människor är inte fullt så rationella. Mentalt har vi kommit bara ett litet steg från självhushållningens tid. Så är det över hela EU, så Finland slipper hota med att förkasta reformfördraget för att få fortsätta med stödet. Om än litet naggat i kanten.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland
★★★★★
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.
FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetslips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER
Publiceringsdag | Eller text & mindre annonser | Annonser större än 600 mm | Färgannonser
Månd | fre kl 12 | tor kl 14 | tor kl 14
Tisd | mån kl 12 | fre kl 14 | fre kl 14
Onsd | tis kl 12 | må kl 14 | må kl 14
Torsd | ons kl 12 | tis kl 14 | tis kl 14
Fred | tor kl 12 | ons kl 14 | ons kl 14
Lörd | tor kl 14 | tor kl 12 | tor kl 12
Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

